

7. JUNIJ
DAN SLOVENSkih IZGNANCEV
UDELEŽITE SE
PRIREDITEV DIS

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI
PRI POŠTI 1102 LJUBLJANA

VESTNIK

INTERNO GLASILO DRUŠTVA IZGNANCEV SLOVENIJE 1941–1945

LJUBLJANA, MAJ 2017 – Št. 122

SPOMINSKA PRIREDITEV OB 75. OBLETNICI IZGONA SLOVENCEV IZ AVSTRIJE

Udeleženci prireditve Zveze slovenskih pregnancev ob 75. obletnici izгона slovenskih družin iz Avstrije leta 1942, ki je bila 30. aprila 2017 v Kulturnem domu Danica v Šentprimozu v Avstriji. (Foto: Milan Skledar)

Zveza slovenskih pregnancev s sedežem v Celovcu je 30. septembra 2017 organizirala v Kulturnem domu »Danica« v Šentprimozu v Avstriji spominsko prireditev ob 75-letnici izгона Slovencev iz Avstrije. Prireditev je povezoval Stanko Wakounig, nastopal je pevski zbor »Danica«, bil je pogovor z izgnansko pričo Ano – Nani Urban, pesmi pa je brala pesnica Verena Gotthardt.

Udeležencem prireditve je poslal pozdravno pismo tudi predsednik Republike Avstrije dr. Alexander Van der Bellen, ki ga objavljamo.

Prireditev je potekala pod geslom »Če pripovedujemo, smo«. Slavnostni govornik je bil Gregor Krištof, predsednik Zveze slovenskih pregnancev, ki je pozdravil goste in udeležence na prireditvi. Med gosti so bili: veleposlanik RS

na Dunaju dr. Andrej Rahten, generalni konzul RS v Celovcu Milan Predan, predsednik ZSO Marjan Sturm, predsednik NSKS Zdravko Inzko, predsednica zveze slovenskih žena Milka Kokot, predsednica Društva slovenskih izgnancev Ivica Žnidaršič, predsednik Slovenske prosvetne zveze Avgustin Brumnik, državna svetnica Ana Blatnik, župan Bernard Sadovnik, župan Franc-Jozef Smrtnik, ravnateljica Zvezne gimnazije za Slovence v Celovcu Zalka Kuchling, Danilo Prušnik za Zvezo koroških partizanov (ZKP), častni predsednik ZSP Jože Partl. Predsednica DIS Ivica Žnidaršič je na prireditvi Zvezi slovenskih pregnancev v Avstriji podelila zahvalno listino DIS za ohranjanje zgodovinskega spomina, ki jo je prevzel predsednik te zveze Gregor Krištof.

Razstavo Pregon koroških Slovencev leta 1942 si je ogledal tudi dolgoletni predsednik Zveze slovenskih pregnancev in sedaj častni predsednik Jože Partl. (Foto: Milan Skledar)

V govoru je Gregor Krištof med drugim dejal: »Na misel mi pride: hočejo nas razparati. To pa na dvojezičnem ozemlju ni mogoče. Slovensko govoreči ljudje živijo v vseh treh od naših zborov in pesnic opevanih dolinah. V Rožu, Podjuni in na Zili.

Šiv je nit, ki združuje, je mesto, kjer bi se lahko zraščala dva kristala, slovenski in nemški. Šiv bi moral postati okrasni, pozitiven za deželo Koroško. Govoriti dva jezika, je lep okras za našo deželo!

Spomin je treba nenehno krpiti, sestavljati, privezovati. Našo mladino, mlade potomce naj spomini ne težijo ali vznemirjajo. Mladim želim, da jim uspejo povezave med generacijami. Pred tremi tedni sem lahko prisluškoval dijakom pri predstavitvi predznanstvenih del na naši gimnaziji. Od treh, ki sem jih slišal, sta dva govorila o deportaciji in borbi proti nacistom. Dela so bila napeta, dobro predstavljena in čisto nič dolgočasna.

Izrek »čas celi rane« naj ne bi bil napačen. Nekateri nestrpni koroški politiki pa na izrek venomer pozabljajo. Dogajanje okrog osnutka nove koroške ustave, v katerem se je po Bengerjevi zaslugi znašlo določilo o nemščini kot edinemu deželnemu jeziku, je glavni urednik Kleine Hubert

Patterer opisal v svojem komentarju februarja letos kot »Landfriedensbruch«. Znova odprta rana. Priznanje slovenščine kot deželnega jezika bi bilo izvrsten prašek, da se rana očisti in lažje zaceli.

Mi pa se vedno spet lotevamo šivanja. Na plakatu se vidi, da z uporabo šivanke in niti poskušamo združevati in povezovati.

Nisem prepričan, da se pozitivne etične vrednote pojavijo v življenju kar same. Moramo biti in ostati pazljivi, govoriti o doživetjih in seveda vedno spet šivati. Pripovedovanje spominov o dogodkih in življenju v lagerjih ne sme prenehati. Današnja prireditev naj bo pobuda, motivacija za vaše pripovedovanje. Želim Vam za to zdravja, energije in volje. Kdor ne pripoveduje, krade spomin svojim potomcem. Potomce pa prosim: poslušajte, kaj vam imajo povedati predniki. Potem pa poslušajte in ne pozabite!

Najboljši način, kako biti Korošec, je biti koroški Slovenec, koroška Slovenka!

Vsi govorniki so opozarjali, kakšne težave imajo Slovenci v Avstriji, da se v avstrijsko ustavo vpiše tudi uporaba slovenskega jezika.

I. Ž.

Der Bundespräsident

Dr. Alexander Van der Bellen

Spoštovani gospod predsednik Zveze slovenskih pregnancev,
spoštovani podpredsednik,
spoštovani navzoči današnje spominske proslave,
dober dan.

Obletnica nasilnega pregona Koroških Slovencev iz domovine je za pregnane boleč spomin. Mesec april leta 1942 je poleg tega temna točka v zgodovini Republike Avstrije.

Doživetje, biti zasledovan in pregnan zaradi jezika in kulture, je ostalo neizbrisno v spominu slovenskih družin, moških, žensk, mladincev in otrok. To dejstvo ni vplivalo le na življenje pregnancev, temveč tudi na življenje potomcev.

Mnogi so ostali slovenski kulturi in materinščini zvesti.

Prav to jim je dalo potrebno moč, ki je bila v tistem času potrebna, da so po doživetih grozotah lažje na novo zaživi.

Spomin na te grozne čase je važen.

Prisrčno se zahvaljujem Zvezi slovenskih pregnancev za spominsko prireditev.

Pošiljam Vam po tej poti svoje najboljše pozdrave za dostojno spominsko prireditev. Zahvala velja vsem, ki ste danes prišli!

A. Van der Bellen

Pismo predsednika Avstrije udeležencem prireditve ob 75. letnici izгона Slovencev iz Avstrije.

. Informacije . Informacije . Informacije .

KONFERENCA V BRUSLJU »NEDOKONČANA PRAVICA: POVRAČILO IN SPOMINJANJE«

Društvo izgnancev Slovenije 1941–1945 je prejelo vabilo za udeležbo na konferenco, ki je bila 26. aprila 2017 v Bruslju na sedežu Evropske unije o neuresničeni pravici do vojne škode.

Konferenca je bila organizirana na pobudo Evropskega inštituta za spominjanje na holokavst, katerega član je tudi Mednarodni odbor izgnancev in beguncev žrtev fašizma in nacizma v letih 1920–1945.

Konferenco je otvoril predsednik evropskega parlamenta Antonio Tajani.

V imenu Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 sta se konference udeležila mag. Franc Žnidaršič in pravica mag. Maja Žnidaršič.

Referat o izgonu Slovencev in problemih nepravilne gnotne škode slovenskim izgnancem in beguncem mag. Franca Žnidaršiča so prejele navzoče delegacije, in tudi zloženko o fašističnem in nacističnem nasilju nad drugimi slovanskimi narodi.

Direktorici inštituta Anežki Nekovářovi pa so bile izročene tudi publikacije Društva izgnancev Slovenije 1941–1945.

Konferenca je bila sklicana za uresničevanje terezinske deklaracije, ki je bila sprejeta in podpisana, ko je Češka predstojala Evropski uniji.

Zelo dobro je bilo, da so udeleženci dobili podatke o genocidni okupaciji Slovenije, nasilnem izgonu Slovencev in nepravilni gnotni škodi.

Razen podatkov, ki jih je dal udeležencem konference mag. Franc Žnidaršič, se o drugih žrtvah vojnega nasilja, razen o Judih, na konferenci ni govorilo.

Pod besedo holokavst so udeleženci razumeli, kot da je vprašanje o vračanju premoženjske škode odprto le za Jude.

Naša delegacija je pripravila podrobno poročilo o tem, kaj se je na konferenci govorilo. Del podatkov, ki sta jih napisala naša delegata, pa objavljamo.

Poročilo z udeležbe na konferenci v Bruslju

Konferenca se je začela z uvodnim pozdravom in nagovorom predsednika Evropskega parlamenta Antonija Tajanija. V nagovoru je pozdravil udeležence in omenil pomembnost rešitve vprašanj, ki so povezana s holokavstom ter dosegom pravične rešitve za žrtve. Pri tem je podprl prizadevanja judovskih organizacij, ki se nanašajo na doseg povračila za izgubljeno premoženje.

Konferenco je moderiral posebni odposlanec Izraela za holokavst, Joel Lion, ki je uvodoma poudaril pomen srečanja na tej konferenci in kratko povzel prizadevanja Judov za doseg pravice. Besedo je predal dvema evropskima poslancema. Kot prvi je Gunnar Hokmark povedal, da so preživele žrtve tiste, ki predstavljajo resnico, zato je pomembno, da se jim zagotovi poprava krivic in povračilo za izgubljeno imovino. Pozval je politike, zgodovinarje in ostale, ki lahko pripomorejo k rešitvi teh vprašanj, da se vključijo v iskanje načina za zagotovitev pravice žrtvam tega zločina proti človeštvu.

Nadaljevala je **Monika Flašíková-Benová**, ki meni, da je šlo med vojno za organiziran rop judovske populacije, pobrana pa jim ni bila le imovina, ampak tudi zaupanje in osebno dostojanstvo ter čast. Nerazumno je, da proces vračanja premoženja še vedno ni zaključen. Države podpisnice terezinske deklaracije poziva k sprejemu ustreznih ukrepov, poslance evropskega parlamenta pa bo pozvala tudi k podpisu posebne deklaracije.

Makedonski zunanji minister **Nikola Proposki** je v svojem prispevku povedal, da je Makedonija leta 2000 sprejela denacionalizacijski zakon, ki je omogočal vračilo zaseženega judovskega premoženja.

Minister za zunanje zadeve BIH, **Igor Crnadak**, je poudaril, da je bil holokavst ena največjih katastrof v zgodovini človeštva. Na žrtve tega zločina ne smemo pozabiti. Povedal je, da je bilo med vojno umorjenih 12.000 Judov iz Bosne, njihova imovina pa je bila odtujena.

Bivši namestnik predsednika vlade Izraela, Natan Sharansky, je poudaril, da je rešitve treba najti hitro, saj vsak dan umre 40 Judov, ki so preživeli holokavst, zato je za popravilo krivic vsak dan manj časa.

Izraelski ambasador pri EU in NATO, **Aharon Leshno-Yaar**, je prav tako povedal, da so bili Judje oropani vsega, zato je pravično, da se jim povrne.

Gideon Taylor, vodja aktivnosti Svetovne organizacije za povračila Judom, je

poudaril, da gre pri povračilih za vračilo tistim, ki so izgubili največ. Če se zgodovina ignorira, se v svojem bistvu negira, zato ne smemo dopustiti, da gre holokavst v pozabo. Prišel bo dan, ko živih prič ne bo več. Takrat se bomo kot človeštvo lahko le spraševali, kaj smo zanje naredili.

Direktor za evropske zadeve pri Evropskem judovskem kongresu, **Nuno Wahnon Martins**, je pojasnil, da Judje razumejo, da sveta, v katerem so živeli njihovi očetje, ni mogoče dobiti nazaj, želijo pa, da se žrtvam zagotovi možnost dostojnega življenja. V skladu s terezinsko deklaracijo za povračila ni odgovorna EU, ampak posamezne države članice.

Eric Fusfield, namestnik predsednika organizacije B'nai B'rith International, je poudaril, da se še vedno ukvarjamo z vprašanji iz prejšnjega stoletja, preživeli pa je vedno manj. Težavo predstavlja predvsem pomanjkanje ustrezne zakonodaje, nikoli ni primeren politični čas ali pa gospodarske razmere. Pri tem je težava predvsem v tem, da se sedanje države sklicujejo na to, da niso pravne naslednice držav, ki so povzročile krivice in zato za škodo niso odgovorne.

Ben Helfgott in **Hania Rosenberg**, preživeli žrtvi holokavsta, sta povedala, da je zagotovitev odškodnine in povračila izgubljenega premoženja žrtvam holokavsta moralna obligacija in del procesa zdravljenja ran. Ker je živih vedno manj, politike pozivata, da ukrepajo takoj.

Baronica Deech, sicer poslanka zgornjega doma britanskega parlamenta, je predstavila predvsem razmere na Poljskem, od koder je izvirala tudi njena judovska družina. Poljska je ena redkih držav, ki še ni sprejela zakonodaje, ki bi omogočala povračilo škode Judom. Pri tem je poudarila, da so med oškodovanci, ki si prizadevajo za vračilo njihove lastne tako Judje kot tudi Nejudje, zato ta tema ni le tema Judov ampak vseh, ki so izgubili svoje premoženje.

Predsednik latvijskega Sklada za povračila judovskim skupnostim, **Dimitry Krupnikov**, je opisal primer reševanja zadev v Latviji. Leta 1992 je bil sprejet zakon, ki je omogočal vrnitev premoženja zaseženega pred Sovjeti. Pri tem je zakon omogočal samo vračilo premoženja, ki med vojno ni bilo uničeno.

Konferenca se je nadaljevala z iskanjem odgovora na vprašanje, kakšen je akcijski načrt za aktivnosti po konferenci in kdo bo zanj odgovoren. **Gideon Taylor**

V imenu Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 se je sestanek na Evropski uniji v Bruslju udeležil mag. Franc Žnidaršič, častni član DIS. (Foto: M. Žnidaršič)

je poudaril, da je uresničitev zavez iz terezinske deklaracije zaveza držav podpisnic. To je projekt, ki ga ne more izvesti posameznik, ampak je potrebno dobro sodelovanje med državami in organizacijami, ki delujejo znotraj držav.

Nadalje je **Anežka Nekovarova**, direktorica ESLI, predstavila študijo o vračilih nepremičnega premoženja Judom, ki je bila izvedena pred kratkim. Na spletni strani inštituta so razvidni rezultati študije in poročila posameznih držav (tudi Slovenije). Odzvalo se je 22 držav podpisnic terezinske deklaracije v letu 2009.

Strahinja Sekulič, direktor agencije za povračila v Srbiji, je povedal, da je v zvezi z vračilom nepremičnin v letu 2006 Srbija sprejela zakon o vračilu judovskih cerkev in drugega premoženja Judom.

Sklep

Konferenca se je nanašala izključno na vprašanja, ki se nanašajo na povračilo Judom in drugim žrtvam, ki sodijo v krog žrtev holokavsta. Govorci so se ostalih žrtev le bežno dotaknili, predvsem posredno pri citiranju določil terezinske deklaracije, ki sicer omenja judovske in nejudovske žrtve. Prav tako se nihče od govorcev na konferenci ni zavezal za sodelovanje ali pomoč ostalim žrtvam.

Glede na slišano lahko ugotovimo naslednje:

- Judje si prizadevajo za vračilo premoženja na podlagi terezinske deklaracije, po kateri morajo za to poskrbeti posamezne države podpisnice,

- odškodnina se ne zahteva v konkretnem znesku, ampak v odvisnosti na še obstoječe premoženje Judov v posameznih državah članicah,
- odškodnine zahtevajo predvsem v smislu priznanja za grozote in zagotovitev dostojnega življenja,
- ukrepanje držav zahtevajo takoj.

Na splošno je bilo s strani govorcev poznati določeno mero arogance ter ignoriranje obstoja tudi drugih, Nejudovskih žrtev. Svoja prizadevanja za vračilo izgubljenega premoženja z moralnega vidika utemeljujejo s poudarjanjem števila judovskih žrtev, prispevka Judov k predvojni izgradnji evropskega gospodarstva in nepravilnosti dejstva, da žrtve vojnega zločina še vedno niso dosegle vračila tistega, kar jim je bilo odvzeto.

Ceprav so bili na konferenci prisotni tudi nekateri udeleženci, ki niso neposredno povezani z judovskimi organizacijami (predstavnica Evropske komisije s področja šolstva, predstavnik raziskovalnega inštituta Max Planck itd.), nihče ni omenil ostalih oškodovanih med drugo svetovno vojno.

Dobro je bilo, da smo bili na konferenci, da smo ugotovili, kako se daje pri odškodninah prednost Judom. Zato predlagam, da Društvo izgnancev Slovenije in Mednarodni odbor pošljeta protest predsedniku evropskega parlamenta in direktorici Evropskega inštituta za spominjanje na holokavst.

Mag. Franc Žnidaršič
častni član DIS

The International Committee of Deportees and Refugees,
Victims of Fascism and Nazism in 1920–1945
Founded at the First European Congress of deportees and refugees,
victims of fascism and Nazism, in Ljubljana - Slovenia, 6th June 2009.

SESTANEK

Mednarodnega odbora izgnancev in beguncev žrtev fašizma in nacizma v letih 1920–1945 bo

v soboto, 23. septembra 2017, v Avstriji.

Organizacijo sestanka je prevzela
Zveza slovenskih izgnancev iz Avstrije.

Vabljeni so člani odbora iz Češke, Slovaške, Poljske, Ukrajine, Rusije, Estonije, Belorusije, Srbije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Slovenije, Avstrije in iz Inštituta Evropske unije za holokavst.

Sestanek bo v gostišču Ogriz, v Ludmannsdorfu pri Celovcu.

. Informacije . Informacije . Informacije .

SREČANJE IZGNANCEV IN BEGUNCEV ČLANOV DIS LJUBLJANSKEGA OBMOČJA

Krajevne organizacije Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 ljubljanskega območja bodo ob dnevu izgnancev, ki ga obeležujemo vsako leto 7. junija, organizirale srečanje in prireditev

**v torek, 6. junija 2017, ob 11. uri,
v Ljubljani, v parku Mostec.**

**Slavnostni govornik bo
dr. Milan JAZBEC,**

član Izvršnega odbora DIS, ki je napovedal
kandidaturo za predsednika Republike Slovenije.

Kulturni program bodo izvajali:
Anja Žabkar, sopran
Zoran Šonc, klavirska spremljava
Moški pevski zbor Barje
Janez Kogovšek, harmonikar

**Vabljeni vsi člani DIS in
druge žrtve fašizma in nacizma ter svojci.**

Veselimo se srečanja.

Organizacijski odbor

SREČANJE IZGNANCEV IN BEGUNCEV MARIBORSKEGA OBMOČJA

Krajevne organizacije DIS mariborskega območja bodo organizirale prireditev članov DIS

v četrtek, 8. junija 2017, ob 17. uri

**v Mariboru, na Trgu izgnancev
ob spomeniku izgnancev v Melju.**

**Vabljeni člani DIS
in druge žrtve fašizma in nacizma.**

Pričakujemo udeležbo vseh članov
DIS mariborskega območja in njihovih svojcev.

Organizacijski odbor

VABILO

Vse slovenske izgnance, prisilne delavce, begunce in svojce ter vse žrtve fašizma in nacizma vabimo, da se prireditev DIS udeležijo v čimvečjem številu.

Udeležbo na prireditvah sporočite na svoje
krajevne organizacije DIS.

Izvršni odbor DIS

7. JUNIJ – DAN IZGNANCEV

Izvršni odbor Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 bo ob dnevu izgnancev 7. junija organiziral dan odprtih vrat v največjem zbirnem taborišču za izgon Slovencev, ki je bilo v grajskih hlevih in konjušnicah v Brestanici.

**Taborišče bo odprto v sredo,
7. junija 2017, od 10. do 14. ure.**

Poleg ogleda notranjosti taborišča bo na dvorišču taborišča tudi druženje članov DIS in svojcev.

Ta dan bo ob 11. uri informativna konferenca DIS o obnovitvi in vzdrževanju tega največjega taborišča za izgon Slovencev.

**Vsi, ki si še niso ogledali razstave DIS o fašističnem in nacističnem
nasilju nad slovanskimi narodi, si jo bodo lahko ogledali
na gradu Rajhenburg.**

Vse podrobne informacije dobite na telefon
051 – 38 32 32, 01 43 44 880.

*Izvršni odbor
Društva izgnancev Slovenije*

PRIREDITEV NA GORENJSKEM

Čas neusmiljeno teče. Še zadnje žive priče obeležujejo dogodke iz preteklosti. Vojnih grozot in trpljenja ne smemo nikoli pozabiti in tudi nikoli dopustiti, da se ponovijo.

Vabimo vas na srečanje gorenjskih izgnancev, ki bo

**v soboto, 17. junija 2017, ob 11. uri,
na Kokrici pri Kranju v šotoru.**

Srečanje bo vsebovalo krajši kulturni program
z nastopom folklorne skupine.

Govornika bosta predstavnik KO DIS
in župan Mestne občine Kranj.

To bo srečanje izgnancev, pregnancev in sorodnikov ter drugih
žrtev vojnega nasilja Gorenjske in drugih krajev Slovenije.

Prijavite se lahko do sobote, 10. junija 2017, pri svojih krajevnih
organizacijah DIS. Za podrobnejše informacije lahko kličete na KO
DIS Kranj, tel.: 031 815 599.

Vljudno vabljeni!

*Iztok Škofic,
predsednik KO DIS Kranj*

PRIREDITEV NA BUČKI IN POHOD OB NEMŠKO-ITALIJANSKI OKUPACIJSKI MEJI

Krajevna organizacija DIS Bučka bo organizirala **1. julija 2017**
pohod ob nemško-italijanski okupacijski meji od Telč do Bučke.

Po pohodu bo ob 11. uri prireditev o izgonu krajanov iz Bučke in
okoljskih vasi, v kulturnem domu na Bučki.

Vse podrobne informacije o pohodu in prireditvi dobite po telefonu
na številki 031 462 821 ali 07 309 10 40 ali pri svojih KO DIS.

*Silva Marjetič,
predsednica KO DIS Bučka*

. Informacije . Informacije . Informacije .

Seja Izvršnega odbora DIS je bila 9. marca 2017

Dnevni red:

1. Pregled sklepov prejšnje seje.
2. Informacija o obisku predsednika Državnega zbora RS na Društvu izgnancev Slovenije (9. 2. 2017).
3. Prijava na razpis Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti za sofinanciranje programov DIS posebnega družbenega pomena za leti 2017 in 2018.
4. Seminar za profesorje zgodovine na osnovnih in srednjih šolah.
5. Sklic Skupščine DIS:
 - zaključni račun Skupščine DIS za leto 2016 z obrazložitvijo;
 - bilance krajevnih in območnih organizacij DIS za leto 2016;
 - poročilo Nadzornega odbora Skupščine DIS za leto 2016.
6. Občni zbori krajevnih in območnih organizacij DIS.
7. Akcija pridobivanja podpornih članov DIS.
8. Izlet v kraje izgnanstva v Nemčiji.
9. Sistem organizacije dela na sedežu Društva izgnancev Slovenije (Interni pravilnik).
10. Razno.

Društvo izgnancev Slovenije 1941-1945
Ivica Žnidaršič, prof.
predsednica

Seja Nadzornega odbora skupščine DIS

V četrtek, 23. februarja 2017 je bila seja Nadzornega odbora DIS na kateri so obravnavali zaključni račun za leto 2016 in ga podprli.

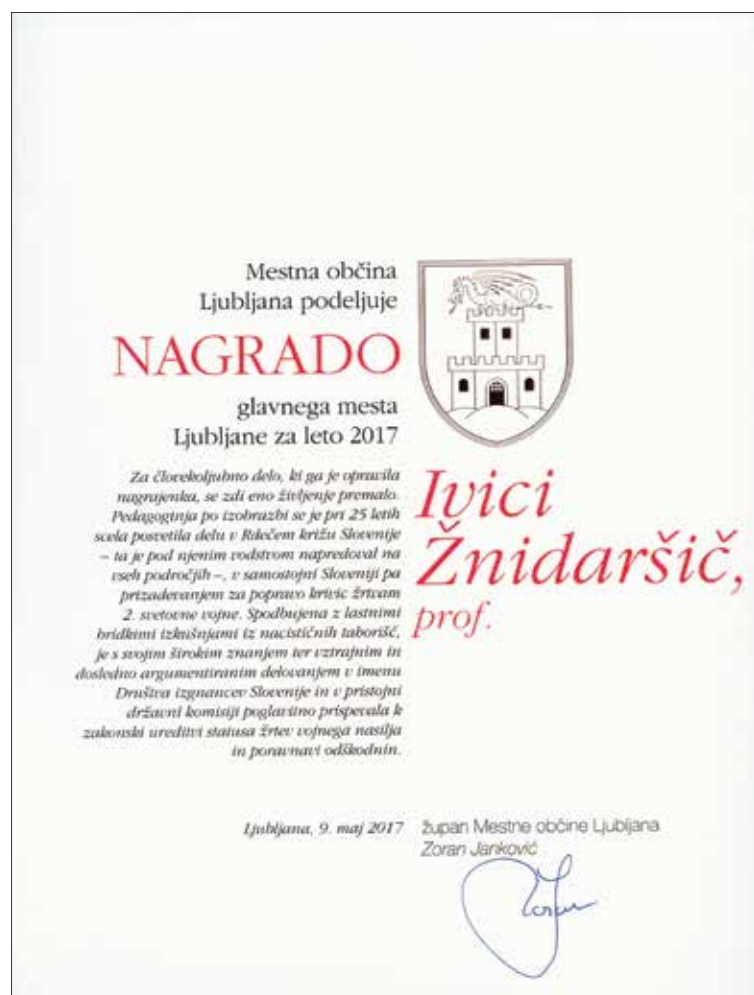
Nadzorni odbor DIS
Veronika Kljun,
predsednica

Seja Skupščine Društva izgnancev Slovenije

Na osnovi sklepa Izvršnega odbora društva izgnancev Slovenije 1941-1945, 9. marca 2017, je bila v ponedeljek, 27. marca 2017, sklicana dopisna seja Skupščine društva izgnancev Slovenije 1941-1945.

Na seji so obravnavali zaključni račun skupščine Društva izgnancev Slovenije 1941-1945 za leto 2016, bilanco KO DIS in poročilo Nadzornega odbora skupščine DIS o zaključnem računu za leto 2016. Vsi delegati KO DIS so potrdili zaključni račun za leto 2016.

Nagrada glavnega mesta Ljubljana za leto 2017

Seminar za profesorje zgodovine

Seminar za profesorje zgodovine iz osnovnih in srednjih šol, ki sta ga organizirala Zavod za šolstvo RS in Društvo izgnancev Slovenije 1941-1945, v Ljubljani, 23. marca 2017. (Foto: M. Skledar)

Zavod za šolstvo Republike Slovenije in Društvo izgnancev Slovenije 1941-1945 sta 23. marca 2017 organizirala seminar za profesorje zgodovine iz osnovnih in srednjih šol.

Poleg predavanj dr. Janka Prunka, dr. Spomenke Hribar, dr. Vilme Brodnik in prof. Ivica Žnidaršič so predstavili učna gradiva in pričevanja izgnancev s Primorske študentje didaktike zgodovine s Fakultete za humanistične študije v Kopru: Andreja Gorkič, Klemen Šlosar in Patrik Pradeno.

Sodelovali so tudi učenci OŠ Kolezija in prof. Petro Štampfl.

Udeleženci so prijeli poleg ostalega gradiva »Pregled zgodovine slovenskih izgnancev in prizadevanja za ohranitev

Pedagoška svetovalka za zgodovino na Zavodu za šolstvo RS dr. Vilma Brodnik.

zgodovinskega spomina na izgnanstvo« in brošure DIS.

Na seminarju za profesorje zgodovine so predavali Ivica Žnidaršič, Spomenka Hribar, in Janko Prunk. (Foto: M. Skledar)

Župan Mestne občine Ljubljana Zoran Janković je na slavnostni seji 9. maja 2017 podelil Ivici Žnidaršič nagrado mesta Ljubljane za leto 2017.

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Iz KO DIS Ljubljana Vič-Rudnik

Četrtega marca 2017 smo se zbrali na 25. občnem zboru KO Vič-Rudnik. Ker je letošnji občni zbor jubilejni in praznujemo 25-letnico delovanja društva, nam je pevski zbor Pevci izpod Rožnika popestril dogajanje s svojim nastopom. Zakaj so občni zbori? Da podamo poročilo KO, sprejmemo plan dela in finančni plan. Poročilo o delu KO DIS je podal **Anton Naroglav**, informacije o delu in prizadevanjih DIS pa je posredovala predsednica DIS **Ivica Žnidaršič**.

Letošnji občni zbor je bil volilni; izvolili smo novi odbor in NO. Imenovali smo tudi komisijo, ki jo jaz imenujem stari za starejše. Predsednica te komisije je **Malešič Jožica**, tel. 051 319 411, Ob potoku 40, 1291 Škofljica.

Komisija pripravlja predavanje o demenci, ki bo 22. junija 2017 ob 17. uri v Mestni četrti Vič, Tbilisijska 22A.

Vljudno VABIM vse članice in člane, svojce, prijatelje DIS ljubljanske regije in ostale, da se udeležite srečanja v Mostecu, tudi srečanja prijateljev so del zdravja. Za tiste, ki težko hodijo, bo organiziran prevoz s kombijem od avtobusnega postajališča Koseze do kraja prireditve in nazaj.

Na svidenje 6. junija ob 11. uri v MOSTECU.

*Za KO DIS Vič-Rudnik
Anton Naroglav,
predsednik*

Z občnega zbora KO DIS Ljubljana - Vič-Rudnik

Občni zbor članov DIS v Brestanici

Člani KO DIS Brestanica smo imeli občni zbor 16. marca 2017 v Gostišču Pečnik-Gunte. Povabili smo predsednico DIS **Ivico Žnidaršič**, ki se je zbora tudi udeležila. Predsednik KO DIS Brestanica **Jožef Vajdič** je podal poročilo o delovanju naše KO DIS v preteklem letu.

Ob 25. obletnici delovanja DIS 7. junija 2016 smo imeli dan odprtih vrat zbirnega taborišča za izgon Slovencev pri gradu Rajhenburg, na gradu pa je bila otvoritev razstave o nasilju nad slovanskimi narodi med drugo svetovno vojno. Naša KO DIS je ob dnevu odprtih vrat sodelovala pri organizaciji in ureditvi prostora za prireditve, ki je potekala na dvorišču pri grajskih hlevih, kjer je bilo med vojno zbirno taborišče za izgon Slovencev. Sodelovali smo tudi pri pripravi razstave na gradu. Organizirali smo izlet v Hrvaško Zagorje. Predsednik **Jožef Vajdič** se je udeleževal občnih zborov sosednjih KO DIS. Med drugim se je udeležil občnega zbora KO DIS Artiče in je obenem obiskal tudi našo starejšo članico, ki biva v domu za starejše na Bizeljskem. V Ljubljani se je udeležil redne seje Skupščine DIS.

Predsedniku KO DIS Brestanica **Jožefu Vajdiču** je Izvršni odbor DIS podelil posebno zahvalo za pomoč pri organizaciji in ureditvi prostora za prireditve ob dnevu odprtih vrat pri gradu. Predsednica Društva izgnancev Slovenije **Ivica Žnidaršič** se je zahvalila naši KO DIS za sodelovanje ob prireditvah pri gradu Rajhenburg. Povedala je, da se mora DIS nenehno zavzemati za ohranitev pridobljenih pravic izgnancev in beguncev. Pravico do klimatskega zdravljenja, ki nam je bila odvzeta, poizkušamo ponovno uveljaviti. V državni zbor bo vložen predlog zakona o povračilu vsaj delne gmotne vojne škode izgnancem in beguncem v upanju, da bodo tokrat poslanci to potrdili. Predsednica nas je še povabila, da se prijavimo za izlet v kraje izgnanstva v Nemčijo, ki je predviden v drugi polovici maja 2017.

Po končanem zboru smo se še nekaj časa družili ob prigrizku v Gostišču Pečnik.

*Člani odbora
KO DIS Brestanica*

Prireditve ob 500-letnici reformacije

Ustanova dr. Šiftarjeve fundacije in Slovensko protestantsko društvo **Primož Trubar** – podružnica Maribor sta priredili svečanost Naši zakladi »Zatočišče pregnanih« ob 500-letnici reformacije, ki je bila 5. maja 2017 v Vrtu spominov in tovarštva na Petanjcih.

Ob tej priliki je bila tudi razstava Reformacija v Prekmurju.

Prireditve se je v imenu Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 udeležil **Alojz Voščun**, predsednik KO DIS Lendava.

I. Ž.

Občni zbor KO DIS obala Ankaran, Koper, Izola in Piran

Občni zbor KO DIS Obala Ankaran, Koper, Izola, Piran.
(Foto: Teodor Colnar)

KO DIS Obala je pripravila letni občni zbor 16. marca 2017 v OŠ Dušana Bordona v Semedeli. Kot po navadi so nam učenci te šole pripravili kratek kulturni program. V nadaljevanju je zbor udeležencev uspešno vodila **Tončka Senčar**.

V imenu KO DIS je pozdravila vse prisotne člane in goste. Zahvalila se je vodstvu šole.

Predsednik KO DIS Obala **Tomaž Hočevar** je podal poročilo o delu odbora v preteklem letu. Nadalje je predlagal, da se ga zaradi zdravstvenih razlogov razreši z mesta predsednika KO, in za novega predsednika predlagal **Teodorja Colnarja**. Po poročilih je zbor v imenu izvršnega odbora nagovorila **Sabina Godnič**, ki nam je opisala prizadevanja prof. **Ivice Žnidaršič**, ki se še naprej trudi za priznanje vojne odškodnine za ohranjanja že doseženih pravic. Kar se tiče vojne odškodnine za gmotno škodo, je zakon pripravil **mag. Franc Žnidaršič**. Omenila je še, da bo konec meseca aprila v Bruslju razprava o odškodnini, katere se bo udeležila delegacija DIS.

Tončka Senčar je spregovorila o osnutku programa, ki je bil pripravljen na odboru KO Obala Ankaran, Koper, Izola in Piran. Udeleževali se bomo sej DIS in njene sklepe prenašali v naše okolje. Delovali bomo po našem statutu in enkrat letno na občnem zboru poročali o našem delu. Prizadevali si bomo, da bo vsak naš član dobival Vestnik, ki nas seznaja o vsem, kar si vodstvo DIS prizadeva in o delu v

krajevnih odborih. Kot doslej bomo obiskovali naše člane po domovih in v domovih za starejše. Navezali bomo stike s centrom za socialno delo, patronažno službo in Rdečim križem. Zavzemali se bomo za ohranjanje zgodovinskega spomina v obliki obiskovanja šol, da se resnica ne bi izkrivila in izgubila. Podpirali bomo tudi pisanje spominov in zbiranje fotografij, kajti pisana beseda bo služila bodočim generacijam za oceno preteklosti. Odzivali se bomo na vse oblike sovražnega govora in na pojave nacističnih organizacij in risanje žaljivih simbolov, uničevanja spomenikov idr.

Zbor je pozdravil tudi predstavnik združenja borcev za vrednote NOB, **Julijan Pelicon**, ki je opozoril na pojav, ko se pri nas kakor tudi v sosednji Italiji želi spreminjati resnico o dogodkih med drugo svetovno vojno in so naša pričevanja še kako pomembna, vendar morajo biti v čim večji meri dokumentirana.

Po potrditvi vseh poročil je **Tončka Senčar** predlagala razrešnico dosedanjemu odboru, ki je bila soglasno sprejeta. Za nov krajevni odbor ni bilo dodatnih kandidatov in se je tako oblikoval iz prejšnjih kandidatov. **Za predsednika je bil izvoljen Teodor Colnar, za podpredsednico Tončka Senčar in za blagajničarko Marta Mozetič.**

Zbor smo zaključili v prijetnem druženju.

*KO Obala Ankaran, Koper,
Izola in Piran*

Srečanje članov KO DIS Krmelj-Tržišče

Na rednem letnem srečanju naših članov smo pregledali poročilo o delu v preteklem letu in sprejeli program dela za tekoče leto. S številnimi druženji na pohodih in srečanjih, ogledih razstav v organizaciji DIS, sodelovanjem s šolami in obiski starejših članov - jubilarov želimo ohraniti spomin na težke čase izgnanstva in begunstva. Pripravili smo filmsko predstavitev dogodkov v preteklem letu. V kulturnem programu so se predstavili učenci OŠ Tržišče.

Ob 25-letnici delovanja DIS in 23-letnici delovanja naše KO smo izročili spominsko listino DIS OŠ Krmelj in OŠ Tržišče v zahvalo pri ohranjanju zgodovinskega spomina na trpljenje slovenskih izgnancev in beguncev zaradi fašističnega nasilja ter prisilnega izгона iz domovine. Vsa leta učenci sodelujejo na

letnih srečanjih članov DIS. Spominske listine je podelil podpredsednik DIS **Alojz Rupar**.

Zahvalili smo se za uspešno dolgoletno delo predsednici **Ivici Žnidaršič**, mag. **Francu Žnidaršiču** in **Zdenki Kaplan**.

Sprejeli smo sklep, da bomo spodbujali študente, da bi v svojih raziskovalnih nalogah pobrskali po dogodkih iz preteklosti njihovih babic in dedkov.

Ponovno, že tretje leto, smo odprli vprašanje poplačila odškodnine izgnancem in beguncem za izgubljeno premoženje, ki naj bi jo zahtevali od agresorskih držav. Na dve pismi z naših srečanj v letu 2015 in 2016, ki smo jih naslovili na predsednika vlade, nismo dobili odgovora.

Anica Hočevar

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Iz območne organizacije DIS Trebnje

Delovno predsedstvo na občnem zboru Območne organizacije Trebnje (18. 3. 2017)
(Foto: Gregor Kaplan)

Zbor članov Območne organizacije DIS Trebnje je sklical predsednik **Gregor Kaplan** 18. marca 2017 v gostilni Šeligo v Trebnjem.

Po pozdravu vseh prisotnih je pozdravil goste in predlagal delovno predsedstvo, ki ga je vodil mag. Franc Žnidaršič, član te organizacije in dolgoletni bivši poslanec.

Gregor Kaplan je poročal o delu v minulemu letu in pri tem povedal, da je odbor vse leto deloval, da so se člani udeleževali pohodov in prireditev, ki so jih organizirale sosednje KO DIS in DIS. Obiskovali so pomoči potrebne člane DIS na domovih in ob jubilejih.

Dopolnili so popis članov območne organizacije in spisek dobitnikov Vestnika DIS in poslali sezname na DIS.

Mag. Franc Žnidaršič pa je udeležence podrobno seznanil s predlogom zakona o gmotni škodi, ki ga je večinoma sestavil sam, pri tem sta sodelovala tudi Gregor Kaplan in predsednica DIS. Povedal je, da v DIS pričakujemo, da bo zakon vložila vladna stranka, če pa ne bo, se bo Demokratična stranka dela zavzela, da bi ga vložila Združena levica ali pa kakšen poslanec.

Navzoči so bili seznanjeni tudi z razpisom za udeležbo v krajih izgnanstva v Nemčijo in kar nekaj se jih je prijavilo.

Občni zbor KO DIS Dobova

Delovno predsedstvo na občnem zboru KO DIS Dobova (12. 3. 2017)
(Foto: Franc Šavrič)

Člani KO DIS Dobova so se zbrali 12. marca 2017 v dvorani gostilne Cetin na Mostecu pri Dobovi.

V odsotnosti predsednika Branka Bogoviča, ki je že tretji mesec v bolnici, je zbor vodil podpredsednik Ivo Veble, ki so mu pomagali Helena Jurkas, Smrekar Mimi, Darinka Šegota Cvetko, Zarka Novak, Jože Rožman, Branko Poček, Ivanka Radanovič in Martin Černelič, medtem ko so bili gostje Cene Blažinč (ZB za vrednote NOB), Bokor Slavko (DU KO Dobova-Kapele), iz sosednjih KO DIS pa Emilija Držanič (Brežice),

Rok Kržan (Bizeljsko), Slavica Prah (Cerklje), Jožica Stezinar (Čatež), Alojz Kramar (Zagreb), Karel Levak (Artiče), župnik Matej Uzmah in Drago Iljaš (KD Franc Bogovič-Dobova).

Od 279 članov se je zbora udeležilo 74 članov, ki so razen uradnega dela poslušali prijetne pesmi »MPZ« in recitacije literarne sekcije »Beseda« pri KD Franc Bogovič! Fotografiral nas je Franc Šavrič!

Ivo Veble,
podpredsednik KO DIS Dobova

Izlet v Nemčijo

Izlet v kraje izgnanstva v Nemčijo, ki smo ga razpisali v prejšnjem Vestniku, je uspel. O vtisih bomo poročali v naslednjem Vestniku.

Zdenka Kaplan
Predsednica Komisije za stike s kraji izgnanstva

Redni letni zbor članov KO Dole pri Litiji

Na fotografiji so (od leve) ustvarjalci kulturnega programa Branko Hriberšek, Pavlina Jošt in vokalna skupina Grmada (Janez Topole, Pavlek Šuhel, Cvetko Kolenc in Franci Klinar), spredaj Marjan Košak DIS Ljubljana.

23. letni zbor članov Območne organizacije DIS Žalec so tako kot vrsto zadnjih let začeli s krajšim kulturnim programom. Letni zbor so začeli z otvoritvijo priložnostne likovne razstave članice Pavline Jošt in petjem vokalne skupine Grmada iz Celja, ki srečanje prostovoljno spremlja že dolgo. Gospa Pavlina Jošt je s še sedmimi družinskimi člani bila leta 1941 izgnana v Oberschingen pri Ulmu v Nemčiji, od koder se je vrnila leta 1945. Zadnjih deset let resneje riše v tehnikah akvarel in akril. Razstavljal je na Polzeli, Grižah, Celju in Žalcu. Kvartet Grmada (Franci Klinar, Janez Topole, Pavlek Šuhel in Silvo Kolenc) prepeva sedemnajst let, tudi na številnih spominskih slovesnostih.

Letni zbor je tudi spomin na prejšnji mesec umrlo najstarejšo članico društva, 95-letno ljudsko pesnico Milko Povše iz Orle vasi pri Braslovčah, ki je v izgnanstvu preživela tri leta v taborišču Auschwitz. Leta 2013 je društvo izdalo knjižni prvenec Milke Povše, ki je v uvod zapisala:

»Kaj je življenje? Ko ga živiš, se ga komaj zavedaš, ko pa malo okrog sebe pogledaš, najprej v naravo, pa še v nebo, hitro opaziš, da je lepo. Da, lepo je na tem svetu živeti, le večkrat se moraš v naravo ozreti.«

Zbrani na letnem zboru so se na predlog voditelja programa in podpredsednika društva Toneta Vrabla odločili, da bodo zaradi velikega pomena Milkinih besed njej v spomin in za optimizem vsak letni zbor začeli z njeno pesmico.

Poročilo o delu in bogat program za leto 2018 je predstavil predsednik KO DIS Brane Hriberšek, v razpravi pa sta med drugim sodelovala tudi predsednik Občinskega odbora Združenja borcev za vrednote NOB Marjan Turičnik in član Izvršnega odbora DIS Marjan Košak. Poleg tradicionalne problematike je bilo izraženo zadovoljstvo in hvaležnost Ivici Žnidaršič, Zdenki Kaplan in mag. Franciju Žnidaršiču za njihovo več desetletno delo v korist izgnancev in beguncev.

Najbolj žalostna ugotovitev prijetnega srečanja pa je bila, da se število članov vsako leto močno zmanjšuje. Številni umrejo, mnogi zaradi starosti, obolenosti in ne možnosti prevoza ne pridejo. Je pa razveseljivo, da se večja števila potomcev članov DIS. V območni organizaciji DIS Žalec je trenutno 173 aktivnih članov, od tega 126 izgnancev.

Tone Vrabl

Občni zbor KO DIS BISTRICA OB SOTLI

Del udeležencev na občnem zboru KO DIS Bistrica ob Sotli. V prvi vrsti na desni je Erika Lipej, ki je bila ponovno izvoljena za predsednico KO DIS Bistrica ob Sotli.

Na letnem območnem zboru so se 24. 3. 2017 zbrali člani Krajevne organizacije DIS Bistrica ob Sotli. Udeležba je bila dobra, saj so prišli na zbor tudi nekateri potomci izgnancev in beguncev.

Med gosti so bili tudi Franjo Debelak, župan občine, predsednica DIS Ivica Žnidaršič, predsednica upokojencev in

predsedniki KO DIS Bizeljsko in Zagreb. Kulturni program so izvajali pevke »sosed« in učenci OŠ Brestanica.

Predsednica KO DIS Erika Lipej je podala obširno poročilo o delu v minulemu letu in predlagala program dela za tekoče leto. Zaradi dobrega dela so Lipejevo ponovno izvolili za predsednico KO DIS.

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Občni zbor izgnancev v Brežicah

V KO DIS Brežice je bil občni zbor 3. 3. 2017. Udeležba je bila manjša, kar opravičuje dejstvo, da se članstvo stara in da nas je vedno manj. Zbor so počastili s svojo prisotnostjo predsednik DZ dr. Milan Brglez, poslanec Zorčič, župan občine Brežice in predstavniki sosednjih KO DIS.

Dr. Milan Brglez je spregovoril, da se zaveda, da je v naših krajih največ ljudi doživelo razčlovečenost, saj so postali le številke, in da so bili pod prisilo razseljeni po številnih pokrajinah Nemčije. Izgubili so spokojnost, ljubezen in radost, a so pokazali vso svojo trdoživost. S samostojno Slovenijo se je začelo premikati v zvezi ohranitve spomina na trpljenje izgnancev in beguncev. Že 25 let se društvo trudi, da se povrne vojna škoda, ki je mnogi žal ne bodo dočakali in da se končno zapre to žalostno poglavje. O tem obstaja v Ljubljani na DIS resnično bogata zbirčina v arhivu, ki si ga je ogledal tudi sam.

Župan občine je poudaril, da je nujno potrebno ponovno doseči pravico do klimatega zdravljenja. Leta 1996 je prejelo rento 4895 upravičencev, lansko leto jih je bilo samo še 1800.

Predsednik KO DIS Rok Kržan je prenesel besede predsednice Ivice Žnidaršič, ki je svojo prisotnost opravičila.

Predsednica društva Emilija Držanič je podala izčrpno poročilo o delu v preteklem letu in nam predstavila program za leto 2018. Želi, da bi vsaka hiša imela izvod Vestnika in da bi pridobivali mlajše družinske člane v društvo. Imamo vedno manj denarja, zato bi želeli, da bi imelo društvo več podpornih članov. Problem postaja tudi pojav nacizma in fašizma, proti kateremu bi morali ostro nastopiti.

Pomen zgodovinskega spomina je treba širiti vedno in povsod. Gimnazija Brežice je že izvedla projekt, v katerega je vključila pričevanja izgnanke. V mestu je Trg izgnancev dobil novo podobo, po mestu so se pojavili panoji, žal pa je Posavski muzej umaknil zbirko o tem žalostnem obdobju v svoje depoje.

Za kulturni program so kot vedno poskrbeli učenci OŠ Brežice s svojo prizadevno mentorico Darjo Mandžuka.

Vida Petelinc

Občni zbor KO DIS Murska Sobota

Občni zbor KO DIS Murska Sobota (24. marec 2017)

S pesmijo slovenskih izgnancev so skupaj z mešanim zborom »Stari kovač«, vodi jih Tomaž Kuhar, zapeli in pričeli člani KO DIS iz Murske Sobotne letni občni zbor. Sledil je še krajši pevski nastop, potem pa je Maja Flegarjeva prebrala še presunljivo medvojno zgodbo svoje tete in njene družine, izgnane iz Zasavja v Nemčijo. Tam je okupator izpraznil cele vasi in skoraj vso pokrajino. Iz Slovenije je odpeljal 140 železniških kompozicij z ljudmi. Izgnanih ali deportiranih je bilo okoli 80 tisoč oseb, med njimi 20 tisoč otrok. Okupator je načrtoval izgon 250 tisoč prebivalcev Slovenije, a mu tega ni uspelo uresničiti. Tudi iz Pomurja je šlo po podobni poti okoli 2500 ljudi. Z nje se premnogi niso več vrnil, a oni, ki so se, so doma največkrat našli le izpraznjena ali razrušena domovanja. Ostali so dobesedno brez vsega! Tudi zgodba Majine tete je bila taka. Pred kajžo, ki ni bila več za bivanje, se je družina zgnatla pod domačo jablano, pod plahutami, ki so jih nazaj grede dobili od zavezniških vojakov. Sposoditi si niso mogli ničesar, ker tudi drugi niso imeli ničesar več. Bilo je grozno, huje kot v Nemčiji, kamor so bili izgnani na prisilno delo ... zaključuje pripoved.

Po običajnih formalnostih in poročilu predsednice Jožice Maršik je stekla razprava. KO DIS šteje 21 članov, letno zberejo s članarino okoli 600 evrov prispevki članov za glasilo Vestnik, del pripevajo tudi donatorji, ki so največkrat kar člani sami in zadnji dve leti tudi mestna občina. Potem pa so odprli temo o odmiranju članstva.

Na občnem zboru so sprejeli tudi smernice za program v tekočem letu. Še naprej bodo sodelovali s sorodnimi društvi in se vključevali v njihovo delo, ker gre za starejšo populacijo, se bodo po svojih močeh udeleževali spominskih prireditev in občasnih srečanj, v maju pa bodo obiskali Porabje. To ne bo izlet, ampak ekskurzija, ki jo bo vodila glavna urednica »Porabje«, glasila porabskih Slovencev, Marijana Sukičeva. Gre za temeljitejšo poznavanje krajine, kjer še živijo Slovenci. Obiskali bodo osnovno šolo v Števanovcih, muzej - karavlo nekdanjih madžarskih obmejnih enot, Andovce, Verico in Senik, v Monoštru pa Slovenski kulturni center in muzej Avgusta Pavla. Prižgali bodo tudi svečko in položili šopek na grob najseverneje padlega slovenskega partizana Škerjanca, ki je pokopan na tamkajšnjem pokopališču. Zgodbo o slednjem bo pripravila članica društva Terezija Majerič.

In ker, kot so dejali, gredo na obisk k »svojim ljudem« in na tako redke obiske se pač ne hodi praznih rok, so že zbrali nekaj priložnostnih daril, med temi so jim poklonili tudi tri slike amaterski slikarji Rozika Sraka, Bojana Veren in član društva, Lojze Veberič. »Tako, za prijazen spomin,« so dejali.

Za prizadevanje in ohranjanje zgodovinskega spomina sta društvo in njegova predsednica Jožica Maršik, ki ga vodi že 17 let, prejela plaketo in priznanje DIS Slovenije 1941–1945.

I. Bratuš

Zbor članov OO DIS Škofja Loka

Del udeležencev na zboru območne organizacije DIS Škofja Loka (25. 3. 2017)

Člani DIS OO Škofja Loka smo se zbrali na zboru članov 25. marca 2017 v OŠ Ivana Groharja v Podlubniku. Najprej je predsednik pozdravil vse navzoče in jim zaželel veliko lepih in uspešnih dni v novem letu. Sledilo je predavanje dr. Toneta Koširja, ki nam vsako leto na preprost, simpatičen način predstavi, kakšno naj bo življenje v poznih letih in kako si ga tudi sami lahko izboljšamo.

Nato se je pričel uradni del Zbora članov po sprejetem dnevnem redu. Po izvolitvi organov Zbora članov je predsednik Rudi Zadnik predstavil delo DIS OO Škofja Loka v letu 2016. Poseben poudarek je dal tudi praznovanju 25 let delovanja DIS OO Škofja Loka. V vseh teh letih smo uspešno delovali in združevali članstvo z različnimi programi, sodelovali z občinami, gorenjskimi DIS, zvezo borcev, RK in drugimi humanitarnimi organizacijami. Med posebne uspehe pa si lahko štejemo izdajo Zbornika »Naši spomini«, ki ga je prejel vsak član in vse knjižnice, muzeji in šole na področju Uprave enote Škofja Loka. Dobro smo sodelovali in izvajali naloge DIS 1941–1945, ki ga uspešno vodi prof. Ivica Žnidaršič.

Člani društva smo se udeležili 16. srečanja izgnancev Gorenjske v Kranjski Gori in drugih srečanj v državi ter organizirali vsako leto zanimive izlete. Še posebno skrb smo namenili obiskom naših članov,

ki se ne morejo udeleževati raznih prireditev ali so v domovih za starejše. Vsem, ki so dopolnili 80., 85. in 90. rojstni dan, smo poslali voščilnice. Najbolj pomemben je osebni stik ob pobiranju članarine, kjer člani odbora DIS OO Škofja Loka obiščejo vse člane in se z njimi pogovorijo. Razveselimo jih tudi s koledarčki in voščilom za novo leto.

Finančno poročilo je predstavila blagajničarka Breda Pleško, poročilo NO pa Anton Pintar. Po sprejemu vseh poročil je bil sprejet program dela za leto 2017.

Na zboru članov je sodelovalo tudi nekaj gostov. Med njimi Slava Biček, članica IO DIS, in predsednik KO DIS Radovljica, Tone Pristov.

Slava Biček je povedala, da je v dejavnosti predsedstva DIS še vedno naloga, da država reši problem glede gmotne odškodnine.

Tone Pristov je poudaril, da je treba še naprej organizirati srečanja izgnancev, na katerih obujamo spomine ter pokažemo, da še obstajamo. Naša naloga je, da vpeljemo v našo dejavnost tudi potomce izgnancev.

Po uradnem delu zbora članov je sledil kulturni program s petjem Tria Center, ki ga sestavljajo člani društva Jožica Kovič, Tine Jenko, Janko Korenjak, pridružil se jim je še predsednik društva.

Zapisala Jožica Kovič

Občni zbor KO DIS Polje ob Sotli – Buče

Dne 8. aprila 2017 smo se zbrali na občnem zboru v KO Polje ob Sotli – Buče, ki se je začel s pozdravom predsednika Ivana Babiča in s kulturnim programom, za katerega sta poskrbela obsoteljski trubadur Franc Šuštaršič in Jože Zimšek z recitacijami. Nato se je pričel uradni del z izvolitvijo delovnega predsedstva in poklonitvijo umrlim z enominutnim molkom. Predsednik Ivan Babič je dal poročilo in predstavil plan dela za letošnje leto, pri čemer je poudaril, da ostaja še vedno naša prva prioriteta prizadevanje za ohranitev pravic žrtev vojnega nasilja ter poplačilo gmotne vojne odškodnine.

V imenu občine Podčetrtek nas je pozdravil podžupan mag. Marko Jurak in poudaril, da je druženje izgnancev zelo pomembno in vsaj malo odtehta krute dni izgnanstva in pohvalil naše delovanje. Nato je spregovoril mag. Franc Žnidaršič, častni član DIS. Dejal je, da pričakuje, da bo zakon o poplačilu vojne škode v doglednem času sprejet, da bomo vsaj malce omili krute vojne čase.

Ana Babič

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Občni zbor članov KO DIS Artiče

Občni zbor KO DIS Artiče, 8. april 2017

Člani KO DIS Artiče smo imeli 8. aprila 2017 redni občni zbor v Prosvetnem domu Artiče. Kulturni program so izvedli učenci OŠ Artiče, ki jih je vodila učiteljica Mateja Čurin in ljudski pevci Fantje artiški KUD Oton Župančič Artiče.

Predsednik KO DIS Artiče Karl Levak je pozdravil podpredsednika DIS Alojza Ruparja, predsednike sosednjih KO DIS in druge goste.

Z minuto molka smo se spomnili na naše preminule člane.

Sledilo je poročilo predsednika KO DIS o delu društva v letu 2016, poročilo blagajničarke in poročilo nadzornega odbora.

Po ustanovitvi Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 9. junija 1991 na gradu Rajhenburg v Brestanici smo ustanovili KO DIS Artiče 10. aprila leta 1992. Takrat se je včlanilo 375 članov. Do danes je umrlo 243 članov in nas živi še 132 članov. Pridobili smo nekaj sorodnikov, ki so članstvo povečali.

Na dan odprtih vrat 7. junija 2016 smo si na gradu Rajhenburg ogledali razstavo DIS o nasilju nad slovanskimi narodi in nasilju nad Slovenci. S KO DIS Globoko smo bili dvakrat na izletu po Ljubljani in Beli Krajini. Predsednik je predstavil program dela za leto 2017. Člani so soglasno sprejeli vsa poročila in program dela za leto 2017. Podpredsednik DIS Alojz Rupar je prisotne seznanil z delom mag. Franca Žnidaršiča, ki se skupaj s predsednico DIS trudita, da bi v Državnem zboru RS obravnavali predlog zakona o gmotni škodi.

Na koncu občnega zbora je podelil spominske listine ob 25. obletnici ustanovitve DIS, ki jo je za OŠ Artiče sprejela ravnateljica Vesna Bogovič, ljudski pevci Fantje Artiški, Krajevna organizacija DIS Artiče in predsednik KO DIS Artiče Karl Levak.

*Predsednik KO DIS Artiče
Karl Levak*

Območna organizacija DIS Novo mesto

Območna organizacija Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 Novo mesto vključuje slovenske izgnance in begunce iz občin Novo mesto, Metlika, Črnomelj, Šentjernej, Škocjan, Dolenjske Toplice, Straža, Žužemberk, Šmarjeta.

Občni zbor članov DIS in svojcev je bil organiziral 8. aprila 2017. Udeležba članov je bila velika, prišlo jih je več kot lansko leto.

Na zboru je poročala predsednica OO Zdenka Kaplan in govorila tudi o tem, da mlade generacije premalo vedo o izgonu in trpljenju slovenskih izgnancev na prisilnem delu.

Med člani DIS so še redki, ki so bili v izgonu že toliko stari, da se tega spominjajo, zato bo šlo vse v pozabo, če se o takratnih dogodkih ne bo več govorilo.

Kaplanova je govorila tudi o naporih, da bi se sprejel še zakon o gmotni škodi, in naglasila, da bi morali izgnanci in begunci pri tem bolj sodelovati. Na naslednjih volitvah bi morali spraviti med poslance kakšnega izgnanca ali svojca, ki bi pomagal znotraj državnega zbora, da bi bil zakon o gmotni škodi sprejet.

Na območnem zboru so bile tudi volitve za prihodnje in za predsednico območne organizacije DIS je bila ponovno izvoljena Zdenka Kaplan.

Pomembno je, da kar 116 članov te organizacije dobiva Vestnik DIS in so zato dobro obveščeni o vseh dejavnostih Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 in krajevnih organizacij DIS.

Zdenka Kaplan je bila ponovno izvoljena za predsednico Območne organizacije DIS Novo mesto. (Foto: Alojz Rupar)

Redno imajo tudi govorilne ure za člane DIS vsak prvi ponedeljek v mesecu, v Novem mestu, Rozmanova 10, od 9. do 11. ure.

M. M.

Občni zbor KO DIS Krško

Delovno predsedstvo na občnem zboru KO DIS Krško (24. 3. 2017) (Foto: M. Skledar)

KO DIS Krško je konec meseca marca imela občni zbor, na katerem je obravnavala delo KO DIS v preteklem letu in predvidevanja v tekočem letu ter volitve predsednika in podpredsednika KO DIS.

Kot gosta sta bila udeležena predsednica DIS Ivice Žnidaršič in član Združenja borcev za vrednote NOB Krško Lojze Štih. Pred pričetkom dela občnega zbora so učenci Glasbene šole Krško počastili zbor z izvedbo kulturnega programa.

Za predsednika KO DIS Krško je bil na občnem zboru 24. 3. 2017 izvoljen Alojz Jelovšek. (Foto M. Skledar)

Delo KO DIS je v preteklem letu vodil podpredsednik Alojz Jelovšek. V svojem poročilu o delu v preteklem letu je povedal, da so se člani DIS januarja udeležili odprtja razstave DIS o fašističnem in nacističnem nasilju nad slovanskimi narodi na gradu Rajhenburg, junija na isti lokaciji sodelovali na praznovanju dneva izgnancev ter prireditve ob prazniku Krajevne skupnosti mesta Krško. Septembra so se ob materialni pomoči občine Krško udeležili izleta v Dražgoše in ogleda Bolnice Franje. Novembra so s srečanjem na kosilu počastili člane, ki so v preteklem letu praznovali okrogli starostni jubilej. Od vsakega umrlega člana pa so se spoštljivo poslovili in svojcem izrazili sožalje.

Nadalje so člani zbora poslušali še poročilo Jožice Petrišič o blagajniškem poslovanju in poročilo Anice Šribar o delu nadzornega odbora.

Na občnem zboru so bile izvedene tudi volitve predsednika in podpredsednika KO DIS. KO DIS je po smrti predsednika Danijela Mižigoja dve leti delovala brez predsednika. Zelo uspešno ga je nadomestil podpredsednik Alojz Jelovšek, ki je tokrat le pristal na kandidaturu za predsednika in bil tudi soglasno izvoljen. Za podpredsednika je bil soglasno izvoljen Anton Šoba.

Tako novoizvoljenima predsedniku Alojzu Jelovšku kot podpredsedniku Antonu Šobi iskreno čestitam in jima želim veliko zdravja in uspehov pri vodenju krajevne organizacije DIS.

*Odbor Krajevne organizacije DIS
Krško*

Občni zbor KO DIS Slovenska Bistrica

8. aprila 2017 so se člani KO DIS Slovenska Bistrica tudi tokrat zbrali na že 25. občnem zboru v prostorih Doma upokojencev v Slovenski Bistrici. Občnega zbora sta se kot gosta udeležila tudi Jože Križančič iz Ptuja, predsednik častnega razsodišča DIS, ter Marjan Košak iz Slovenskih Konjic, član izvršnega odbora DIS.

Predsednica KO DIS Dušanka Uran je poročala o delu v letu 2016 in načrtovanih aktivnostih v letu 2017.

Tajnica Malka Veler je poročala o izgubi članov v preteklem letu, prisotni so se jim poklonili z minutnim molkom. Na občnem zboru je bil prisoten tudi najstarejši član KO DIS, Slavko Kovačič, ki je dopolnil že 98 let. Gospa Veler je člane seznanila, da je KO tudi letos prejela dotacijo občine Slovenska Bistrica.

Predsednica in tajnica društva sta podali predlog, da bi letos organizirali izlet v Bučko na Dolenjskem. Bučka je bila med kraji,

iz katerih je okupator leta 1941 izgnal vse prebivalce v nemška taborišča. Izlet bi bil organiziran za člane KO Slovenska Bistrica, Slovenske Konjice in Zreče.

Poročilo je podala tudi blagajničarka Danica Unterlehner. Iz poročila nadzornega odbora izhaja, da pri delu društva v letu 2016 in da ni bilo ugotovljenih nobenih nepravilnosti.

Gost Jože Križančič je opozoril na problem nekaterih članov, ki imajo zelo nizke pokojnine, ki ne zadoščajo za plačilo oskrbe v domovih, in menil, da bi bilo treba zanje najti najboljšo rešitev. Tudi v Slovenskih Konjicah imajo veliko podobnih primerov, je povedal Marjan Košak.

Prisotni so podprli mnenje Jožeta Križančiča, da Hilda Knez, bivša blagajničarka KO DIS Slovenska Bistrica, zasluži priznanje za minulo delo.

Živa Erdlen

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Uspešno delo KO DIS Muta, Podvelka, Radlje ob Dravi, Ribnica na Pohorju in Vuzenica

Članice in člani občin Muta, Podvelka, Radlje ob Dravi, Ribnica na Pohorju in Vuzenica, ki ji predseduje **Marijan Špegelj**, so se zadnjo soboto v aprilu zbrali na letnem zboru članov v OŠ Brezno-Podvelka. Letos je bila gostiteljica letnega zbora članov občine Podvelka.

Predsednik Špegelj je pozdravil zbrane članice in člane ter goste. V poročilu je v uvodu med drugim izpostavil, da se članstvo zaradi umrljivosti vsako leto zmanjšuje, tako KO DIS šteje 43 članov, ki imajo status izgnanca, in 28 članov, ki so potomci. Vse več je članov, ki so težki bolniki in jih vozijo na zdravljenje na Onkološki inštitut v Ljubljano. Celodnevna vožnja po luknjasti in ovinkasti cesti jih še bolj izmuči. Poslati je treba to opozorilo poslancem iz Koroške, da storijo nekaj več pri ureditvi te tretje razvojne osi.

Veliko zahval je izrekel predsednici DIS prof. Ivici Žnidaršič za njen trud in delo. V nadaljevanju je bil odločen: »Borimo se za eno našo neuresničeno zahtevo, za poplačilo vojne škode za naše uničeno premoženje in nepremično premoženje.

Nobena vlada RS ni imela volje, da bi vložila v parlament ta zakon.« Na predlog predsednika Špeglja je zbor članov soglasno sprejel več sklepov, med njimi tudi sklep: »Direktno iz tega zbora članov je treba poslati na vlado RS ostro pismo glede našega ogorčenja zaradi počasnega reševanja poplačila gmotne vojne škode izgnancem.«

Posebej je bilo naglašeno uspešno sodelovanje z občinami. Že nekaj let je tudi uspešno sodelovanje z osnovnimi šolami in Srednjo šolo Slovenj Gradec in Muta.

Župan občine gostiteljice Anton Kovše, ravnatelj OŠ Radlje ob Dravi mag. Damjan Osrajnik, ravnatelj Srednje šole Slovenj Gradec in Mute Bernard Kresnik in poslanec v državnem zboru s Koroške Beno Kopmajer so pohvalili opravljeno delo organizacije v preteklem letu in obljubili svojo podporo tudi v prihodnje. Prebrali so tudi pozdravno pismo ravnateljice OŠ Muta Anite Ambrož.

Ob tej priliki so podelili tudi zahvalne spominske listine DIS ob 25. obletnici ustanovitve DIS. Spominske listine so prejeli: OO DIS občin Muta, Podvelka,

Prejemniki spominske listine DIS (Foto: Jože Marh)

Radlje ob Dravi, Ribnica na Pohorju in Vuzenica ter OŠ Muta, OŠ Brezno-Podvelka, OŠ Radlje ob Dravi, OŠ Ribnica na Pohorju, OŠ Vuzenica in Srednja šola Slovenj Gradec in Muta. Anici Špegelj pa so za delo v organizaciji poklonili šopek rož.

Kulturni program so pripravili učenci OŠ Brezno-Podvelka z mentorico Bredo Beigot. Po zaključku zbora je sledilo prijetno družabno srečanje.

Mag. Jože Marh

Občni zbor KO DIS Podkum

Dne 14. maja 2017 je **Ana Brinjevec**, predsednica Krajevne organizacije DIS Šentjur pod Kumom, sklicala občni zbor v lovskem domu v Podkumu.

V tej KO DIS deluje še 55 članov in 17 potomcev izgnancev in beguncev. Kar 51 jih prejema Vestnik DIS, zato so dobro obveščeni o dejavnosti DIS in delu drugih krajevnih organizacij DIS.

Poročilo o delu je podala predsednica **Ana Brinjevec**, ki je posebej naglasila, da so se udeležili vseh prireditev in dneva

odprtih vrat taborišča v Brestanici. Obiskujejo izgnance in begunce na domu in so vedno dosegljivi za dajanje raznih informacij.

Kulturni program so izvajali Podkumski pevci.

Zbora se je udeležila tudi predsednica DIS in predsedniki in predsednice KO DIS Dole pri Litiji, Litija, Polšnik in Radeče.

Po končanem zboru je sledilo prijetno druženje.

Občni zbor KO DIS Podkum. Poročilo o delu je podala predsednica Ana Brinjevec. (Foto: M. Skledar)

Občni zbori KO DIS v Lenartu, Gornji Radgoni in Slovenski Bistrici

V času, ko se KO Društva izgnancev Slovenije srečujejo na svojih rednih občinih zbora, sem se udeležil občinih zbora KO DIS Lenart v Slovenskih goricah, v Gornji Radgoni in v Slovenski Bistrici.

Moj prispevek k poročilu in aktualnim temam KO je bil usmerjen v poudarjanje zgodovinskega pogleda na usode slovenskih izgnancev, na vlogo DIS za uveljavljanje pravic članov v današnji družbi in v spodbudo za aktivno delovanje članov DIS.

Redki smo še živi, ki smo svojo mladost

izgubili v 12-urnem vsakodnevnem garanju v rudnikih, na železnih in še kje, preganjeni s svojih domov, oropani možnosti za šolanje in srečno mladost s ciljem, da se nikdar ne vrnemo v svojo domovino. Spomin na zaušnice, poniževanje, grožnje in zmerljivke ter slabe življenjske razmere nas je zaznamoval za celo življenje. Zato sem prepričan, da je potrebno in pomembno, da to dejstvo vedno znova in povsod poudarimo, da ta dejstva ne izginejo iz zgodovinskega spomina in da se prenašajo tudi na mlajše generacije.

Občni zbor KO DIS Zagreb

Pomembno je, da je bila za Slovence, ki so bili med drugo svetovno vojno izgnani in sedaj živijo na Hrvaškem, ustanovljena KO DIS Zagreb. Člani DIS se sestajajo vsako leto v Slovenskem domu v Zagrebu.

Letos je bil občni zbor 22. aprila 2017 in so se ga kot gostje udeležili tudi predsednica DIS Ivica Žnidaršič, predsednica

KO DIS Čatež ob Savi Jožica Stezinar in Artiče Karl Levak.

Poročilo o delu je podal predsednik KO DIS Aljož Kramar, ki je bil ponovno izvoljen za predsednika KO DIS Zagreb.

Kulturni program sta izvajala Anja Žabkar, sopran in klavirska spremljava Zoran Šonc.

Recitala sta Vasilka in Ivica Kunej.

Udeleženci - člani KO DIS Zagreb na letnem zboru (22. 04. 2017) (Foto: J. Bogdin)

Podporni člani DIS v občinah: Muta, Podvelka, Radlje ob Dravi, Ribnica na Pohorju, Vuzenica

Rudi HARTL, Anton HRIBERNIK, Benedikt KOPMAJER, Danilo ŠPES, Jožef ŠPEGELJ, Marijan ŠPEGELJ, Marija VEGIČ

Opozoril sem, da se moramo zavedati, da sta za uveljavljanje pravic in poravnavo krivic storjenih slovenskim izgnancem delovanje DIS in aktivna vloga predsednice društva izjemno pomembna. Njena prizadevanja so v smeri, da se ohranjajo pridobljene pravice slehernega izgnanca tudi vnaprej. Hkrati si prizadeva, da se za izgnance, ki bivajo v domovih za ostarele in nimajo dovolj visoke pokojnine za plačevanje stroškov, uzakoni dodatek, ki bi pokrtil razliko za dostojno bivanje. Rento, ki jo izgnanci dobivajo, pa bi lahko namenili za izboljšanje kvalitete svojega življenja. V skladu s spoštovanjem človekovih pravic pa se DIS zavzema, da se premoženje,

ki so ju izgnanci izgubili ob izgonu s svojih domov, povrne s strani povzročitelja vsaj s simbolično odškodnino.

V razpravi sem poudaril, da je za uresničitev teh prizadevanj potrebna večinska podpora v državnem zboru in zato je potrebno, da v prihodnje damo izgnanci svoj glas tistim kandidatom, ki nas bodo v naših prizadevanjih podprli.

Na vseh treh KO je bilo čutiti pozitivno naravnost in delovni zagon predsednikov in članov. Aktivno delo na občinih zbora smo zaključili v sproščenem in prijetnem druženju.

Jože Križančič

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Zbor članov OO DIS Slovenske Konjice, Zreče

Občni zbor Območne organizacije DIS Slovenske Konjice – Zreče (20. april 2017)

Člani območne organizacije smo se zbrali 20. aprila 2017 na zboru članov v Gostišču Ulipi. Vabilu se je odzval mag. Franc Žnidaršič, častni član DIS in predsednik DSD - ZL. Predsednica Ivica Žnidaršič je bila opravičeno odsotna.

Zbor članov in goste je pozdravil predsednik Marjan Košak. Z minuto molka smo počastili spomin na umrlo člana društva Haložan Jožeta in Fijavž Faniko.

Zbor je vodil Premru Vilko in člana Oprešnik Ivan in Fijavž Alojzija.

Poročilo o delu v letu 2016 je podal Marjan Košak, poročilo o blagajniškem poslovanju pa Ana Vrbnjak. Program smo v celoti uresničili.

V razpravi smo spomnili, da je bilo v času druge svetovne vojne na našem območju izgnanih 342 ljudi.

Evidentiranih članov leta 1995 je bilo 76. Letos nas je še 47; od teh je že 14 potomcev, kar je razveseljivo. Ti so nam v veliko pomoč, saj nam podaljšujejo življenjsko dobo. Štirje smo postali tudi podporni člani DIS.

Iz poročila je razvidno, da smo se letos udeležili komemoracije frankolovskih žrtev, kjer smo se poklonili spominu na 100 talcev, ki so bili obešeni na drevesa ob cesti med Celjem in Slovenskimi Konjicami.

3. junija 2016 smo se udeležili prireditve ob dnevu izgnancev v Mariboru. Slavnostni govornik g. Pivec je poudaril, da je DIS tista organizacija, ki ni pozabila tragičnih izkušenj druge svetovne vojne.

Prisotni smo bili na proslavi in razstavi DIS, ki prikazuje trpljenje slovanskih narodov.

Prireditve in proslave ob podobnih obletnicah so vedno odmevne in so dokaz, kakšna so zgodovinska dejstva o fašizmu in nacizmu. Ta niso jasna tistim, ki bi zgodovino prirejali po svoje.

Lansko leto smo popestrili naše tradicionalno srečanje tako, da smo organizirali izlet in druženje na Šmartinskem jezeru in obiskali muzej frankolovskih žrtev.

Starejše člane, ki so doma ali v domovih za starejše, redno obiskujemo. V decembru smo obiskali in obdarili 12 naših najstarejših članov, najstarejša je Škoberna Bogomila, ki je dopolnila 93 let.

Še vedno podpiramo stranko DSD pod vodstvom mag. Žnidaršiča, ki si prizadeva, da bi v DZ sprejeli Zakon o povrnitvi gmotne vojne škode s strani Nemčije.

Razen omenjenega prizadevanja je treba razumeti tudi njihove napore za preprečitev razprodaje državnega premoženja, kar se sicer nadaljuje.

Zbor članov je soglasno sprejel poročilo o delu za leto 2016 in sprejel program dela za leto 2017.

Srečanje smo zaključili ob kosilu z željo, da nadaljujemo poslanstvo društva in osveščamo mlajšo generacijo o zgodovinskih dejstvih druge svetovne vojne in o izgnanstvu.

Predsednik OO Slov. Konjice, Zreče
Marjan KOŠAK

Spomin in opomin

Mineva čas, izginja v mrak davnine,
že tudi nas prekriva plast sivine,
spomin na strah, duševne bolečine,
nikoli v srcih, dušah ne izgine!

Vsi na tuje smo bili izgnani,
groži zdomcev neusmiljeno predani,
nam tuji jarem lomil je kosti,
za njih Slovenci sužnji smo bili!

So strup sovraštva brizgali po nas,
s prezirom, kletvijo obkladali ves čas,
upognili nam tilnik, strli ne srcá,
saj z mislijo bili smo vedno le doma.

Oj, dom kot zvezda si sijal v daljavi,
vsak vzdih in prošnja tebe le pozdravi,
od domotožja lica so venela,
v nemočem srdu srca nam gorela.

Doma, v gozdovih, že je boj besnel,
so rodoljubi se borili, da bi rod živeli!
Uspeli so sovražnike razbiti,
da mi imeli smo se kam vrniti.

Porušen dom, vsa polja ne orana,
zadana zemlji je bila globoka rana,
z ljubeznijo smo rano zacelili
iz nje sadove končno mi užili.

Naš čas prešel je in nam vzel moči,
pa vendar v družbi pesem še doni,
o časih davnih, ki so le spomin,
nam spomin, vsem mladim opomin!

Franc Živič

Zlato priznanje ZZB Jožetu Kvedru

Člani in članice KO DIS Domžale smo bili aprila posebej ponosni, ko je dolgoletni predsednik KO DIS **Jože Kveder** za svoje predano uspešno in dolgoletno prizadevno delo v organizaciji borcev za vrednote narodnoosvobodilne borbe in v naši KO DIS prejel najvišje priznanje – zlato priznanje Zveze združenj borcev za vrednote NOB Slovenije.

Nagrajenec je imel vrsto govorov na različnih spominskih slovesnostih z

namenom ohranjanja in uveljavljanja vrednot NOB. Jože Kveder, ki je bil med drugo svetovno vojno z domačimi izgnan, vseskozi prizadevno opravlja tudi delo predsednika KO DIS Domžale, zato mu iskreno čestitamo!

Priznanje mu je izročil Tit Turnšek, predsednik Zveze združenj borcev za vrednote narodnoosvobodilnega boja Slovenije.

Vera Vojska

Pozdravni govor podpredsednika DIS Alojza Ruparja na Telčah, 29. 4. 2017

Vsem prisotnim lep pozdrav v ime našega društva izgnancev Slovenije in predsednice DIS.

Lansko leto smo v DIS-u praznovali 25 let delovanja našega društva. To je za nas zelo pomembno, kajti do tedaj se o nas ni govorilo, kaj še pridobili kakšno pravico.

Zato ni čudno, da povojna generacija o našem težkem življenju v izgnanstvu ve zelo malo ali nič. Šele po osamosvojitvi Slovenije so se najbolj pogumni in zavedni izgnanci odločili, da ustanovijo Društvo izgnancev. Danes deluje 84 KO DIS. Že od samega začetka je bila med njimi tudi sedanja predsednica Ivica Žnidaršič. Začela se je borba za priznanje statusa izgnanca in begunca, ter za vsaj delno poplačilo za preživeto trpljenje, prisilno delo, plačilo dodatnega zavarovanja, rehabilitacijo in rento. Vse si je bilo potrebno izboriti. V DIS je bilo zbranega veliko gradiva za zakonsko opredelitev naših pravic. V parlamentu smo imeli mag. Franca Žnidaršiča, ki je aktivno deloval v našo korist. Sedaj pa je naredil tudi predlog zakona o gmotni škodi.

Vendar borbe za dosego naših pravic še ni konec. Odprto je še vprašanje poplačila vojne škode za materialno škodo. Tudi to vprašanje bi bilo že lahko rešeno, če bi Slovenija dala uradni zahtevek Nemčiji. Predsednik DZ dr. Milan Brglez je sprejel delegacijo DIS in nato dvakrat obiskal sedež DIS. Z zanimanjem si je ogledal obsežen arhiv DIS.

Za dosego našega cilja je potrebno podpreti Demokratično stranko dela, ki ji predseduje mag. Franc Žnidaršič in ima edina v svojem programu sprejem zakona o povračilu premoženjske škode. Zato apeliram na vse izgnance in begunce, da se pridružite tej stranki in jo na volitvah z glasovanjem podprete.

Pohodi ob nemško-italijanski okupacijski meji, pripomorejo k ohranjanju spomina na čase, ko je bila Slovenija okupirana in zapisana izbrisu iz zemljevida.

Pobudnikom in izvajalcem KO DIS Krmelj-Tržišče in Šentjanž, se ob 15. pohodu iskreno zahvaljujem in jim želim še naprej tako uspešno delo.

Spomini Vide Janc

T dni mineva 72 let, odkar so se izgnanci Mošenj vrnili na svoje domove. Med njimi je bila tudi Vida Janc, ki so jo že teden dni pred zloglasnim 4. aprilom 1944 skupaj z mamo izgnali v Burghausen. Takole pripoveduje:

»Seveda se dogodkov ne morem spominjati, a pripovedovali pa so mi, da sva s transportom iz Medvod po dveh dneh mukotrpne vožnje prišli v taborišče.

»Mama je bila »mojškra« in je morala hoditi v delavnico, kjer so šivali vojaške srajce. Teta z Lancovega, ki sem se ji zelo smilila, mi je v lager prinesla punčko. Vse dneve sem se igrala z njo. Ena od izgnank je iz protja, ki je raslo ob reki, spletla zibelko, mama pa je sešila prešito odevico. Nune v vrtcu so me klicale Vita, zato je bilo tako ime tudi moji punčki.

Iz taborišča sva se vrnili na sv. Florijana 4. maja 1945. Stari ata naju je hodil čakati na železniško postajo celih štirinajst dni. Tisti dan je spet prišel z volom in lojtrnikom. Med potovanjem iz Nemčije domov sem dobila še uši, a stari ata se je čudil, kako uši, če je pa vso slamo dobro pretresel. Govorila sem le malo; ne po nemško, in ne po slovensko. »Katra, ali bo ta otrok sploh kdaj spregovoril po kranjsko,« je stari ata spraševal mojo mamo.

Punčka je Vido spremljala ves čas v vseh njenih otroških letih. Kasneje jo je pospravila in jo shranila v škaflo. Torej

je punčka počivala v škafli še naprej, saj meni sploh ni prišla več na misel.

Ko je njen sin Janez začel obnavljati staro hišo, je našel to škaflo in ji jo je prinesel ter ji s tem obudil davno pozabljene spomine na otroštvo in izgnanstvo. Punčka je imela rdečo oblekico, vendar že vso zgrizeno od moljev. Na novo ji je sešila sorodnica.

Punčko in njeno zgodbo je Vida predstavila tudi na občnem zboru društva izgnancev v Mošnjah. Ljudje so bili navdušeni in ganjeni. Slika te punčke je v muzeju v Mošnjah.

Vida Janc

Podporni člani v OO DIS Slovenske Konjice, Zreče

Marjan KOŠAK, Alojzija PIJAVŠ, Vilko PREMUR, Ana VRBNJAK

. Spomini . Spomini . Jubilanti . Jubilanti .

Spomini izgnanstva družine Grahek Taborišče Šlezija Izergebirge – Nemčija

Ko je nemška vojska zasedla Slovenijo, se je po nekaj mesecih začel izgon ljudi iz Krškega, Brežic, Dobove in Kapel v taborišče Šlezija. Po nas sta 28. oktobra 1941 dopoldan prišla dva nemška vojaka ter rekla, da imamo dve uri in pol časa, da spakiramo osebne stvari. Ko smo odšli, smo pustili na posestvu dva vola, dve kravi, eno teličko, šest prašičev, trideset kokoši, dvajset hektolitrov vina, osemsto kilogramov pšenice, petsto kilogramov krompirja in sedemsto kilogramov koruze.

Pustili smo en hektar vinograde, drevesnico sadnega drevja ter vsa gospodarska orodja. Brat Žani je bil izšolan sadjar, zato je drevesnice imel on. Tudi pri sosedu je vzel zemljo v najem, saj je imel 1000 sadik.

V vasi pri gostilni Žagar so nas zbirali ter nas odpeljali na grad Rajhenburg (Brestanica) ter nas naselili v štale, kjer smo na slami preležali noč. Drugi dan so nas naložili v živinske vagone ter nas odpeljali v Šlezijo-Kenismahen Swarzbach Izergebirge blizu češke meje. Tja smo prispeli 31. oktobra 1941.

Tam sta bili dve taborišči, med seboj sta bili oddaljeni 300 metrov: Kuhouse ter Gotezgabe, v katerem smo bili mi.

Bila je huda zima, do enega metra snega, temperatura se je gibala okoli -40 stopinj. Vse skupaj nas je bilo okoli 50 družin. Mlajše so takoj poslali na delo. Brat Žani je bil poslan v tovarno shamot fabrik (tovarna šamotne opeke), ki je bila oddaljena nekje 5 km od taborišča. Sestra Mima je delala v veliki mlekarni 2 km od taborišča. Jaz sem morala pospravljati pisarno vodji taborišča. Ker je bila huda zima, smo se radi zadrževali okoli peči v jedilnici. Naenkrat je prišla vojaška delegacija in si nas je ogledovala. Ker sem bila blondinka, so me izbrali, ker so imeli blondinke radi. Drugi dan pa je vodja taborišča poklical ata v pisarno in mu povedal, da so mene izbrali, da bom šla v Berlin. Ata pa je rekel, da sem še premлада, kajti imela sem 16 let, ter dodal, če bomo kam šli, bomo šli vsi. Ker je pa bila zima huda, se je brat Žani v tovarni prehladil, kajti iz vroče tovarne so nosili izdelke ven, kjer je bilo -40. Tako je zbolel za bronhialno astmo.

Čez nekaj mesecev smo bili prestavljeni v drugo taborišče Hersberg pri Breslavu.

Tam je sestra Mima delala v kuhinji, jaz pa sem hodila v mesto k eni družini pazit njihovega otroka ter pomivati posodo. Ata so bili pa poslani v bolnišnico Saxsen.

Meseca maja so nas prestavili v taborišče Frankenstein.

V tem taborišču smo bili sami Slovenci. Mima je delala v kuhinji, jaz sem pa delala na veliki kmetiji, kjer nas je bilo sedem žensk iz taborišča, kjer smo okopavale mak, peso, krompir, koruzo. Imele smo svoje stanovanje, kjer smo si same pripravljale hrano. Vsak dan ob 12. uri smo imele 2 uri prosto za kosilo, nato pa zopet delale do večera. Med tem časom so ata pisali mami v taborišče, da bodo poskusili pobegniti iz bolnišnice, ker od tukaj ven živi ne bodo več prišli, kajti enemu njegovemu prijatelju iz bolnice so dajali injekcije ter ga odnesli mrtvega. Ata so potem prosili drugega prijatelja, da jim je ob 12. uri, ko so bili vsi pri kosilu, pomagal preplezati dva metra visoko ograjo ter odšli na postajo na vlak. Ker so pa ata znali angleško, kajti bili so pet let v Ameriki, so se na vlaku pogovarjali v angleščini ter tako varno prispeli v Slovenijo, v Zagorje ob Savi. Atov rojstni kraj je bil Aržiše pri Čemšeniku.

Med tem časom smo bili mi prestavljeni v četrto taborišče Batkudova.

Tam sta prav tako bili dve taborišči, eno je bilo Batkudova, drugo pa je bilo visoko na gori Tanhubel. Nato so nas razdelili ter nas dali na goro Tanhobel, kar je blagodejno vplivalo na brata Žanita in njegovo astmo, saj je gor bil čist zrak. Sestra Mima je bila zaposlena kot kuhinjska pomočnica v Batkudovi v enem hotelu. Jaz sem bila dva dni v taborišču, nato me je vodja taborišča odpeljal kakih 50 km proti Breslavu v eno mesto Varta. Tam sem bila v enem hotelu, kjer sem pospravljala 20 sob ter pomagala v kuhinji, občasno pa tudi v lokalu, ko je bilo veliko gostov. V tem hotelu sem bila dve leti.

Nato so nas preselili v peto taborišče Elzingen Lotring proti Franciji.

Tam je bilo veliko zgradb, vse skupaj nas je bilo 3000, saj so bili še iz drugih držav, Poljske, Ukrajine. V tem taborišču smo bili en mesec, nato pa so nas prestavili 2 km stran na graščino Inglingen. Lastnica graščine je bila grofica iz Pariza. Tam sva s sestro Mimi molzle 20 krav. Na dan sva namolzli 200 litrov mleka ter ga ohladili. Vsako jutro ob 8. uri ga je mlekar odpeljal. Nato je prišla v grad nemška vojska, kjer so imeli poveljniško bazo, za njo je prišel bataljon.

Čez približno mesec dni so vsi odšli proti Nemčiji, ker so izvedeli, da se bliža fronta. Ker smo izvedeli, da se bližajo Američani, smo se umaknili v grajske kleti, v katere so prišli tudi vaščani. Ležali smo na krompirju in s strahom čakali, kaj bo prinesla noč. Ko se je začelo daniti, sta brat Žani in sosed Ukrajinec vzela platno in petrolejko ter odšla na konec kleti, kjer so bila vrata ter porinila plahto čez vrata. Nato sta prišla dva vojaka z orožjem. Brat jima je pojasnil, da na graščini ni nobenega vojaka več, ampak samo civilisti. Nato sta šla za njima in pregledala vse kleti. Ko sta videla, da ni nobenega vojaka, sta šla iz graščine ter javila drugim, da se lahko približajo. Čez nekaj trenutkov je bila polna graščina Američanov.

Tako je bilo za nas konec vojne. V gradu je bila tudi kuhinja, iz katere smo hrano dobivali tudi mi. Konec vojne smo proslavili 25. maja 1945. Ker je mimo vasi tekkel potok, so iz njega čistili vodo za kuhinjo. Tudi županova hiša je bila čisto za potokom in pri njem so Američani čistili vodo. Vsak prvi dan v mesecu smo pri županu čakali na karte, ker si lahko hrano dobil samo na karte. Nato so prišli tisti Američani, ko so čistili vodo, ter se šalili z vaščani. Jaz in še ena Slovenka sva stali na mostu. Nama se je približal Američan ter se je začel šaliti z nama. Jaz sem rekla, da ne razumem, da sem iz Jugoslavije »unterstaer mark«, on pa je stopil en korak nazaj pa rekel »Ja, hudiča, jaz sem pa Kranjc.« Sledilo je objemanje in solze sreče.

Čez nekaj tednov so Američani odšli proti Nemčiji. Mi smo pa čakali, kdaj bodo začeli zbirati za odhod v domovino. Najprej so odšli Poljaki in Čehi, nato mi. Tako smo čakali do julija, ko so nas odpeljali v zbirni Shaternef Sušer, kraj, ki je bil 100 km od Pariza proti morju, kjer je bilo zbirališče za Slovence. Ko nas je bilo za en transport, smo šli na vlak. V Slovenijo na postajo v Radovljico smo prišli 28. septembra 1945, kjer smo ostali čez noč. Drugo jutro smo prišli v Brežice.

Jožefa Grahek

Sto let Jožefe Bršec iz Sedlarjevega

100 let Jožefe Bršec

Dvanajstega februarja 1917 se je naša članica Jožefa Bršec rodila kot druga od petih sester v vasi Sedlarjevo. Dobrovoljna in dobrega zdravja je dočakala svoj stoti rojstni dan.

Kot komaj štirinajstletno dekle je odšla s trebuhom za kruhom v Zagreb delat k premožni družini. Na začetku druge svetovne vojne se je vrnila domov in bila skupaj z družino izgnana v nemško taborišče. Po vrnitvi iz izgnanstva se je leta 1953 poročila na domačiji. V zakonu se je

rodila hčerka Irena, ki je z možem ostala na domačiji, in lepo skrbi za njo. Jožefa je žal ovdovela že leta 1969. Če jo vprašaš, koliko je stara, z nasmehom pove, da nekaj čez osemdeset.

Obiska in čestitke predsednika KO Polje ob Sotli-Buče Ivana Babiča in tajnice Ane Babič z županom Petrom Misjo na čelu in drugih društev je bila vesela.

Ana Babič

Ob rojstnem dnevu Amalije Umek

Na srečanju članov KO DIS Krmelj-Tržišče dne 24. 3. 2017 je bila z nami gospa Amalija Umek, ki je pred dnevi praznovala svoj 95. rojstni dan. Čestitali smo ji za visoki jubilej.

Gospa Malči je vedno nasmejana, prijazna, polna energije. Živi v hiši v Vrhku, v kateri je bil dolga leta mlin.

Naša slavljenka izhaja iz Dobrnica. Leta 1939 se je zaposlila v Celju. Septembra 1941 so Nemci ponoči prišli v stanovanje in s sodelavko sta morali z najnujnejšimi stvarmi v kovčku na pot. Prvi postanek je bil v zbirnem taborišču Rajhenburg, nato je sledilo potovanje do Slavonske Požege. Dodeljena je bila za služkinjo neki družini. Iz izgnanstva je pobegnila. Leta 1969 je družina odšla s trebuhom za kruhom v Nemčijo.

Veliko ji pomeni druženje s prijatelji, pohodi, izleti. Še vedno varno vozi

Amalija Umek – 95 let

avto, kajti nemški predpisi dovoljujejo vožnjo brez omejitev. Zaželeli smo ji še mnogo zdravja in prijetnega počutja.

Ana Hočevar

Vida Vecej, praznovala 91 let

V mesecu aprilu 2017 je jublantka izpolnila lepih 91 let. S svojimi starši, enajstčlansko družino HARTL iz Lehna na Pohorju, so bili prisilno izgnani v Drežinograd. Na svoj dom se je avgusta leta 1945 vrnilo samo sedem članov družine, saj so zaradi fizičnega in psihičnega trpljenja, v pomanjkanju hrane in zdravstvene oskrbe v izgnanstvu umrli štirje člani družine.

Sedaj jublantka, polna vedrine, lepo živi pri svoji hčerki. Ob obisku smo jo predstavniki OO DIS skromno obdarili z željo, da ji še naprej dobro služi zdravje.

Marijan Špegelj, predsednik OO DIS

Slavljenka (skrajno desno) z bratom Rudijem in sestro Marijo

98 LET TEREZIJE BOŽIČ IZ ŠAVNE PEČI

V Vestniku št. 121 na strani 7 so bili pri jubileju Terezije Božič iz Šavne peči objavljeni napačni podatki o letnici rojstva in kraju rojstva.

Terezija Božič je bila rojena 20. 9. 1918 v Velikem Trnu pri Krškem. Ob jubileju so jo obiskali predstavniki KO DIS s hčerko in vnukinjo.

Marija Mejač

IZVRŠNI
ODBOR
DRUŠTVA
IZGNANCEV
SLOVENIJE
1941–1945

Predsednica:
Ivica Žnidaršič, Ljubljana

Podpredsednika:
Albin Pražnikar, Izlake
Alojz Rupan, Boštanj

Člani:
Ivan Babič, Buče
Stanislava Biček, Jesenice
Emilija Držanič, Brežice
Maksimilijan Ferek, Ljubljana
Tatjana Frajle - Maslo, Celje
Sabina Godnič, Komen
Tomaž Hočevar, Koper
dr. Milan Jazbec, Ljubljana
Zdenka Kaplan, Novo mesto
Marjan Košak, Slovenske Konjice
Rok Kržan, Bizeljsko
Ana Pirc, Leskovec pri Krškem
Martin Podlesnik, Ljubljana
Stanislava Račič, Ljubljana
Marijan Špegelj, Muta
Davorin Zdovc, Maribor
Marija Žnidar, Kamnik

NADZORNI ODBOR

Veronika Kljun, Kočevje - predsednica
Karel Levak, Artiče
Jolanda Želj Erhard, Maribor

ČASTNO RAZSODIŠČE

Jože Križančič, Ptuj - predsednik
Jože Kveder, Domžale
Jožef Pograjec, Polšnik
Terezija Repovž, Šentjanž

VESTNIK

interno glasilo DIS

Za društvo:

Ivica Žnidaršič

Odgovorni urednik:

Jože Križančič

Lektorica:

Brina Devetak

Tisk:

Tiskarna Skušek

Naslov:

Društvo izgnancev Slovenije
1000 Ljubljana, Linhartova c. 13
telefon: 01 - 434 48 80
telefaks: 01 - 434 48 80
email: drustvoizgnancev@siol.net
http://www.drustvo-izgnancev.si

Poslovni račun DIS:

SI56 0222 2001 0570 920
Nova Ljubljanska banka

Umrlí člani Društva izgnancev Slovenije

KO DIS	Ime in priimek	Datum rojstva	Datum smrti
KO DIS Artiče	Angela CIZEL POGOREVČNIK	27.11.1926	01.03.2017
	Ida OSTRELIČ	26.12.1932	09.12.2016
	Marija PETERKOVIČ	03.09.1923	22.10.2016
	Frančiška PINTARIČ	02.03.1925	01.02.2017
	Franc PRESKAR	09.04.1933	10.03.2017
	Blaž VAHČIČ	23.12.1943	02.04.2017
KO DIS Bled	Julij NOVAK	05.04.1926	13.03.2017
	Marta SKUMAVEC	28.09.1931	03.05.2017
KO DIS Bohinj	Jože ROZMAN	11.09.1932	23.03.2017
KO DIS Branik	Rahela COLJA	26.11.1926	06.03.2017
	Jože KARER	27.01.1937	26.04.2017
KO DIS Brežice	Ivana PRETIKAPA	19.07.1931	21.03.2017
KO DIS Boštanj	Zofija MAROLT	13. 07. 1926	27. 03. 2017
	Ivana KOVAČ	16. 08. 1929	27. 04. 2017
KO DIS Bučka	Kristina HOČEVAR	02.03.1930	14.05.2017
	Cirila PREGRAT	22.06.1939	17.03.2017
	Pavla VENE	14.01.1930	03.04.2017
KO DIS Dobova	Alojzija KOPRIVC	18.06.1924	19.02.2017
	Cirila MOLAN	06.09.1937	28.01.2017
	Ivanka MOLAN	15.03.1917	20.02.2017
	Marija VUČANJK	06.12.1927	22.04.2017
KO DIS Dole pri Litiji	Albert MEDVED	23.04.1930	05.02.2017
	Albin MEDVED	29.12.1925	22.03.2017
KO DIS Gornja Radgona	Aleksandra PROGAR	14.05.1922	marec 2017
	Rozina VANDUR	23.02.1934	23.02.2017
KO DIS Kočevje	Katarina SUŠNIK	27.11.1928	12.03.2017
KO DIS Krško	Anton BOŽIČ	30.03.1930	11.10.2016
	Marija DRNOVŠEK	03.12.1930	17.02.2017
	Marcela KOVAČIČ	1937	16.01.2017
	Marjana MIKOLAVČIČ	1939	24.02.2017
	Leopold M. PAPEŽ	10.11.1934	26.01.2017
	Marija PIRC	01.02.1915	20.03.2017
	Slavica ŽUPANC	1935	04.11.2016
KO DIS Leskovec pri Krškem	Marija ARH	24.12.1925	19.02.2017
	Viljem BEVC	02.02.1934	26.02.2017
	Andrej DIMC	28.11.1923	23.01.2017
	Dragica FABJAN	28.09.1930	26.02.2017
	Brigita GODLER	20.04.1942	12.03.2017
	Martin KERIN	25.11.1929	31.01.2017
	Alojz KODRIČ	11.05.1932	14.03.2017
	Urša NAGLIČ	09.10.1919	15.02.2017
	Amalija NOVAK	14.07.1935	23.03.2017
	Anton RAČIČ	25.01.1935	05.03.2017
	Jože RAČIČ	27.07.1937	07.02.2017
	Angela ŠRIBAR	07.05.1926	22.01.2017
	Slavica VAKSELJ	26.01.1932	01.01.2017
	Jožefa ŽARN	18.03.1933	18.03.2017
KO DIS Litija	Marija GOMBAČ	22.05.1943	11.02.2017
KO DIS Ljubljana Bežigrad	Tončka BERLIČ	14.05.1925	04.01.2017
	Jože MIKLIČ	09.02.1942	25.03.2017
KO DIS Ljubljana Center	Ljudmila BOŽIČ	1938	februar 2017
	Olga KAMENOV	02.07.1935	08.05.2017
KO DIS Ljubljana Šiška	Ivana BAHČIČ	17.05.1924	2016
	Franc CIZERLE	19.09.1933	01.12.2016
	Marija GRČMAN	28.07.1929	23.03.2017
	Breda Marija GROBIN	30.03.1939	22.03.2017
	Silva LIPAR	23.11.1929	06.02.2017
	Pavla LUKAN	07.08.1931	12.03.2017
	Alojzija MURN	12.02.1937	15.04.2017
	Helena NAGLIČ	17.07.1934	14.06.2016
	Milica RITUPER	06.06.1921	14.04.2017
	Valentina ŠPENKO	14.02.1926	10.02.2017
KO DIS Ljubljana Vič Rudnik	Vladimir KOTAR	04.07.1936	16.04.2017
	Karolina MRHAR	1940	16.02.2017
	Dragica TISEL	10.07.1928	decembra 2016
	Alojz VINTAR	05.09.1943	20.03.2017
	Bernarda ŽABKAR	1928	15.03.2017
KO DIS	Ime in priimek	Datum rojstva	Datum smrti
KO DIS Maribor Podbrežje-Tezno	Antonija RADANOVIČ	24.08.1924	marec 2017
KO DIS Maribor Rotovž-Pesnica	Cvetka FRIŠ	17.12.1929	01.05.2017
	Zinka LEŠNIK	16.10.1927	12.02.2017
	Elza NOVAK	20.06.1932	feb.16
	Rozina VANDUR	13.02.1934	23.02.2017
KO DIS Maribor- Tabor	Franc HROVAL	16.11.1929	18.11.2016
	Franc VOGELNIK	22.02.1931	24.02.2017
OO DIS Muta, Radlje ob Dravi, Vuzenica, Ribnica na Pohorju	Elizabeta NAJŽER	13.10.1931	04.02.2017
KO DIS Novo mesto	Fanika IZLATI	20.11.1927	16.03.2017
	Pavel MAVSAR	02.05.1943	26.02.2017
	Danica MAMIČ	25.08.1926	14.04.2017
KO DIS Pince Marof-Benica-Petišovci	Marica ANTOLIN	26.09.1927	09.02.2017
KO DIS Polje ob Sotli-Buče	Alojz SINKOVIČ	13.12.1933	15.02.2017
KO DIS Ptuj	Veronika FOSTNARIČ	1926	02.03.2017
KO DIS Radeče	Marija FUNDA	24.10.1944	02.02.2017
	Fani LAMOVŠEK	06.01.1942	13.03.2017
KO DIS Radovljica	Justi DIJAK	10.04.1935	21.03.2017
	Bojan HROVAT	03.10.1929	10.03.2017
	Majda MEDVEN	27.04.1934	15.03.2017
	Rozalija PUŠNIK	30.08.1923	08.04.2017
KO DIS Ravne na Koroškem	Angela CIGALE	05.09.1932	09.04.2017
KO DIS Slovenska Bistrica	Janez LORBER	16.12.1935	21.01.2017
	Franc SIMONIČ	11.03.1939	12.12.2016
KO DIS Slovenj Gradec	Vida SLEMENIK MADŽIH	07.06.1927	31.03.2017
KO DIS Studenec	Marija BLAŽEVIČ	29.01.1925	03.02.2017
	Milka ČRTALIČ	20.01.1934	10.02.2017
	Jožefa MLAKAR	16.12.1925	04.02.2017
	Milena MRGOLE	04.09.1936	04.01.2017
	Justa RAK	01.02.1930	12.02.2017
	Angela TRČEK	14.07.1935	31.12.2016
KO DIS Šentjanž	Silvester KOVAČ	01.01.1943	02.03.2017
	Štefka RAZPET	06.01.1926	06.10.2016
KO DIS Šentjur pod Kumom	Franc POTRPIN	04. 05. 1944	12. 05.- 2017
KO DIS Škofja Loka	Slavica FURLAN	27.04.1924	28.04.2017
KO DIS Trebnje	Ana BRATE	10.07.1934	2016
	Vinko TOMAŽIN	23.09.1925	05.03.2017
KO DIS Trzič	Ludvik PAVKOVIČ	10.08.1940	12.03.2017
	Marija RESNIK	28.03.1931	27.02.2017
KO DIS Velenje	Rafael BATIČ	20.05.1940	april 2017
KO DIS Zagorje ob Savi	Rudolf MEDVED	08.03.1924	18.03.2017
	Cirila ŽABKAR	12.02.1923	21.03.2017
KO DIS Žalec	Bogomila LIPOVŠEK	02.06.1927	31.01.2017
	Neža MARUŠIČ	30.11.1921	12.02.2017
	Ivanka MOHORČIČ	09.06.1928	02.02.2017
	Alojzija NOVAK		20.02.2017
	Ljudmila POVŠE	06.10.1922	13.03.2017
	Dominik ŠTURBEJ	09.07.1931	19.02.2017
	Martin ZAKONJŠEK	12.11.1927	08.03.2017